# DİNDE PASİFİZM

**Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır.**
**Şayet, size bir musibet isabet edecek olsa:**
**"Doğrusu Allah, bana nimet verdi,**
**çünkü onlarla birlikte olmadım" der.**
**(Nisa Suresi, 72)**



## HARUN YAHYA

**Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı, "Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.**


**Birinci baskı:Mayıs 2003**
**İkinci baskı:Ekim 2005**
**Üçüncü baskı:Mart 2006**
**Dördüncü baskı:Temmuz 2006**

**ARAŞTIRMA**
**YAYINCILIK**

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

# İ Ç İ N D E K İ L E R

# OKUYUCUYA

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

# YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme,

kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

# GİRİŞ

Pasif kelimesinin sözlük anlamı, "bir şeye karşı tepki göstermeyen, etkinliği olmayan, durgun, çekingen"dir. "Pasif bir insan" dediğimizde yapı olarak şevksiz, çevresindeki olaylarla ilgisiz, insanların sıkıntıları ve sorunları ile ilgilenmeyen, etrafındaki aksaklıklara çözüm arayışı içinde olmayan, kendi içine kapalı, kendi küçük dünyasında yaşayan bir insan modeli akla gelmektedir. Bu kitapta, söz konusu durağan yapıyı kasten sergileyerek bu çirkin modeli sinsice Müslümanlar arasında yaşatmaya çalışan insan karakterini anlatacağız. Bu insan modelini "pasifist" yani "pasifizmi savunan" olarak ele alacağız.

Müslümanlar arasında bulunan bazı insanlar iman edenlerin imani şevk ve heyecanlarına uymayan bir hal içinde olabilirler. Bu kişiler Müslümanların yaşadığı yüksek iman heyecanını içlerinde yaşamaz, onların mutluluk ve huzurundan uzak, soğuk ve donuk bir hayat sürerler. Bu kişiler, Allah'ın büyüklüğünü kavrama, Kuran ahlakını benimseme isteğinde olmadıklarından, din ahlakının yaşanması ve anlatılması amacıyla yapılan her türlü girişimde hep geride kalan, olanları uzaktan izlemekle yetinen bir görüntü sergilerler. Ne yaşantılarında ne de iman anlayışlarında canlı, akılcı ve sağlıklı bir yaklaşımları yoktur.

Sevgi, yakınlık, samimiyet, dostluk, kardeşlik, sadakat, vefa, bağlılık gibi Allah'ın razı olacağını bildirdiği Müslümanların üstün ahlak özelliklerinden yoksundurlar. Bu kişiler kasten uyguladıkları pasiflikleri, cansız, şevksiz ve donuk kişilikleriyle etraflarındaki insanlara negatif elektrik yayan, soğuk, duyarsız, son derece resmi ve yakınlık kurulması imkansız; hepsinden önemlisi de Allah korkuları olmayan, hain karakterli insanlardır. Allah Kuran'da, "Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır. Şayet, size bir musibet isabet edecek olsa: "Doğrusu Allah, bana nimet verdi, çünkü onlarla birlikte olmadım" der." (Nisa Suresi, 72) ayetiyle Müslümanlara bu karakterdeki insanların kişiliklerini haber verir.

Allah Kuran'da yer alan daha birçok ayetle, Müslümanların Kuran ahlakını tebliğ etmedeki şevklerini ve hızlarını, ağır davranarak kırmaya çalışan bu yapıdaki insanları bizlere tanıtır. Onların bu sinsi sakinliklerinin ve ağırlıklarının altında yatan gerçek niyetlerini, gizli planlarını anlamamızı sağlayan son derece önemli bilgiler verir.

Müslümanları pasifize etmeyi amaçlayan bu insanlar, müminlerle birlikte yaşayan, iman ettiğini söyleyen ancak münafıkane tavırlar gösteren veya kalplerinde hastalık olan insanlar olabilir. Veya henüz imanı tam olarak kavrayamamış, Allah'ı gereği gibi takdir edemeyen zayıf imanlı kimseler olabilir. Bu insanlar, müminlerin arasında olmalarına rağmen din ahlakını anlamakta ve yaşamakta çekimser, gevşek davranır, diğer müminlerin de kendileri gibi olmalarını isterler. Bunların yanı sıra, cahiliye ahlakını yaşayan veya inkar edenler arasında da Müslümanların güçlerini zayıflatmak, şevklerini ve heyecanlarını kırmak isteyen kimseler olabilir ve bu insanlar da müminleri

engelleyebilmek için vargüçleriyle çalışırlar. Tüm bu kişiler, müminleri pasifize etmek için açıkça faaliyette bulunabilecekleri gibi, sinsi ve gizli yöntemler de kullanabilirler. Örneğin, münafıklar ve kalplerinde hastalık olan kimseler, inkar edenlerle işbirliği yaparak kendilerince müminlerin aleyhlerine açıkça tuzaklar kurabilirler. Böylece, iman edenlerin zarara uğramasını hedeflerler. Bununla birlikte, verdikleri sinsi telkinler, olumsuz konuşmalar ve davranışlarıyla da iman edenleri pasifize etmeye çalışabilirler.

Öte yandan bu insanların hemen hepsinin ortak olan bazı yönleri vardır. Bu alametlerin, iman edenlerin arasında bulunsalar da onlardan uzakta olsalar da söz konusu insanların üzerinde oluşması kaçınılmazdır. Akıl zayıflığı, ferasetsizlik, tembellik, korkaklık, hainlik, sinsilik, mal hırsı, olumsuzluk, sevgisizlik, kibir, kıskançlık gibi -samimi müminlerde Allah'ın izni ile asla rastlanmayan- bazı temel özellikler, bu kimseler üzerinde yoğun olarak görülür. Bu ortak özellikler, farklı çevreler içinde veya aynı ortamlarda dahi olsalar bu kişilerin, gerektiğinde müminler aleyhinde ittifak edebilmelerine neden olur.

Bu nedenle kitap boyunca, ağırlıklı olarak Müslümanların arasında yaşayan ve onları pasifliğe sürüklemeye çalışan kişilerin kullandıkları gizli ve açık yöntemler incelenirken, bir yandan da bu kimselerle ittifak etme potansiyeline sahip inkarcıların özellikleri ele alınacaktır. Böylece iman edenleri pasifize etmek gayreti içinde olan tüm karakter tipleri deşifre edilecektir. Müslümanlara düşen görevin, din içinde pasif ve şevksiz bir Müslüman modeli oluşturmak isteyen bu kötü niyetli insanlara karşı, Kuran ayetlerinde belirtilen fikri mücadeleyi yürütmek ve onların diğer insanları da pasifliğe yöneltmelerine engel olmak olduğu açıklanacaktır.

# MÜSLÜMANLAR ARASINDAKİ PASİFİST İNSANLAR

Müslümanlar tüm hayatlarını Allah'ın rızasını kazanmaya adamış, cennete ulaşma umudu taşıyan, samimi insanlardır. Bu amaçları onları her an canlı, şevkli ve uyanık tutmaktadır. İçinde bulundukları şartlar ve ortam değişse de onların bu durumları hiç değişmez; samimi, şevkli, Allah'a karşı teslimiyetli tavırlarını korurlar. Allah'ın emir ve yasaklarına karşı hassasiyetlerini her an muhafaza ederler. Allah'a samimi olarak iman eden bir insan, tüm olayların Allah'ın kontrolünde ve belirlediği kader doğrultusunda işlediğine kesin olarak iman eder, her zorluğun ardından mutlaka bir kolaylığın yaratılacağına inanır. Allah bu gerçeği Kuran'da şöyle bildirmektedir:

**Demek ki, gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır. Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır. (İnşirah Suresi, 5-6)**

**... Allah, hiçbir nefse ona verdiğinden başkasıyla yükümlülük koymaz. Allah, bir güçlüğün ardından bir kolaylığı kılıp-verecektir. (Talak Suresi, 7)**

Müslümanlar, Allah'ın sözünün mutlaka gerçekleşecek bir vaat olduğuna kesin olarak inandıkları için, daha en başından bir olayın tüm evrelerinde mutlaka güzel gelişmeler olacağına ve bu olayın en hayırlı şekilde sonuçlanacağına inanırlar. Bu, Allah'a kesin bir bilgiyle inanan ve Kuran'ın hak kitap olduğunu bilen insanların iman şeklidir. İmanlarındaki bu kesin kararlılık sayesinde Müslümanlar, dünya hayatında her an canlı, şevkli, imanın getirdiği güzel bir coşku içinde yaşarlar. Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi "hayırlarda yarışan", sürekli güzel ahlak için çaba harcayan bir karakter gösterirler. Müslümanların bu şevkli yapısı ayetlerde şöyle haber verilir:

**Rabbinizden olan mağfirete ve eni göklerle yer kadar olan cennete (kavuşmak için) yarışın; o, muttakiler için hazırlanmıştır. (Al-i İmran Suresi, 133)**

**Ey iman edenler, sabredin ve sabırda yarışın, (sınırlarda) nöbetleşin. Allah'tan korkun. Umulur ki kurtulursunuz. (Al-i İmran Suresi, 200)**

**Bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, maruf olanı emreder, münker olandan sakındırır ve hayırlarda yarışırlar. İşte bunlar salih olanlardandır. (Al-i İmran Suresi, 114)**

Gerçek Müslümanlar Allah'ın rızasını kazanmakta ve güzel ahlakta gösterdikleri şevk ve heyecan ile diğer insanlardan ayrılırlar. Ancak "ben Müslümanım" diyen bazı insanların söyledikleri ile kalplerinde sakladıkları düşünceler çok farklı olabilir. Müslüman olduğunu iddia eden bir kişi iman ettiğini söylerken aslında son derece zayıf bir imana sahip olabilir; hatta günün birinde Allah'ın varlığından ve ahiretten yana ciddi şüpheleri olan bir kişi olarak ortaya çıkabilir. Allah böyle insanları Hac Suresi'nin 53. ayetinde "kalplerinde hastalık olan" ve "kalpleri (her türlü) duyarlılıktan yoksun bulunan" insanlar olarak tanıtmıştır. Allah'ın ayetlerinin gerçekleşmesi karşısında dahi, söz konusu insanların kalplerinde samimi bir şevk ve güzel ahlaklı olma konusunda bir karar alma isteği oluşmaz. Buna rağmen samimi Müslümanların davranışlarını belli bir süre taklit ederek, tüm bu güzellikleri yaşıyormuş gibi bir görünüm vermeye çalışabilirler.

Kendilerini salih bir Müslüman gibi göstermeye çalışırken bir yandan gerçek Müslümanları da kendileri gibi ağır bir yapıya sürüklemeye gayret edebilirler. Kuran ahlakından uzak bir hayatı makbul göstermeyi amaçlar, çeşitli hilelerle inananları cahiliye hayatına çekmeye çalışabilirler. Ancak bu insanlar her ne yaparlarsa yapsınlar Allah'ın dinine ve samimi kullarına bir zarar veremez, onları doğru yoldan ayıramazlar. Rabbimiz zamanı geldiğinde onların kalplerindeki hastalığı ortaya çıkarır:

**Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar, Allah'ın kinlerini hiç (ortaya) çıkarmayacağını mı sandılar? (Muhammed Suresi, 29)**

İlerleyen bölümlerde detaylı olarak anlatacağımız gibi Müslümanların içinde gizliden gizliye pasif, tembel ve gevşek bir yapı kurmak amacı taşıyarak, Müslümanların arasında kendilerini gizleyen bu insanlar hiçbir sonuca ulaşamazlar. Gerçek niyetlerini ortaya koyduklarında Müslümanlar için bu, şaşırtıcı olmaz. Çünkü yukarıda kısaca belirttiğimiz gibi onların samimiyetsizliklerini açığa vurmalarından çok daha önce feraset ve basiret sahibi Müslümanlar bu kişilerin kalplerindeki hastalığı, imani zayıflıklarını -Allah'ın izniyle- teşhis ederler. Onların gevşekliklerinden hiçbir şekilde etkilenmez aksine Kuran ahlakını yaşamaları için onlara ayetlerle öğüt verir ve hatırlatmalar yaparlar. Kuran'ın "İşte bunların, Allah kalplerinde olanı bilmektedir. O halde sen, onlardan yüz çevir, onlara öğüt ver ve onlara nefislerine ilişkin açık ve etkileyici söz söyle." (Nisa Suresi, 63) hükmünce samimi olarak iman etmeyen bu kişilere etkili olacak sözler söylerler.

Ancak Müslümanların iyi niyeti ve her türlü çabasına rağmen bu insanların birçoğu inkarlarını sürdürürler. Allah bu insanların durumunu şöyle haber vermiştir:

**Kendisine Rabbinin ayetleri öğütle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve ellerinin önden gönderdikleri (amelleri)ni unutandan daha zalim kimdir? Biz gerçekten, kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde**

**(gerdik), kulaklarına bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırsan bile, onlar sonsuza kadar asla hidayet bulamazlar. (Kehf Suresi, 57)**

Salih Müslümanların yapması gereken, bu önemli tehlikeye karşı uyanık olmaktır. Allah bir ayetinde "... kesin bilgiyle inanmayanlar sakın seni telaşa kaptırıp-hafifliğe (veya gevşekliğe) sürüklemesinler." (Rum Suresi, 60) şeklinde buyurmuştur. Müslümanlar bu nedenle her türlü gevşeklik ve şevksizlikten ve bu görünümü verecek tavırlardan kaçınmalı, bu çirkin tavırları teşvik eden insanları da uyarmalıdırlar. Çünkü Allah, Kuran ayetlerinin yaşanmasını engelleme konusunda çaba harcayan insanların uğrayacağı sonu bize şöyle haber vermiştir:

**Ayetlerimizi etkisiz bırakmak için çaba harcayanlar; işte onlar da azabın içine getirilmişlerdir. (Sebe Suresi, 38)**

**Ayetlerimiz konusunda acze düşürücü çabalar harcayanlar, alevli ateşin halkıdır. (Hac Suresi, 51)**

# MÜSLÜMANLARIN ARASINDA YAŞAYAN PASİFİST İNSANLARIN AMAÇLARI NELERDİR?

Pasifizmin en önemli risklerinden biri, bu zihniyeti savunan insanların Müslümanlar arasında geliştirmeye çalıştıkları yapıdır. Kendi menfaatlerini ve rahatlarını, dinin menfaatinden ve Müslümanlardan önde tutan kişilerin en dikkat edilmesi gereken yönlerinden biri de, tutum ve davranışları ile diğer insanlara özellikle de zayıf karakterli olan kimselere gizliden gizliye vermeye çalıştıkları mesajdır. Bu mesajın ne anlama geldiğini anlayabilmek için, pasifizmi savunan insanların karakterlerini ve zihniyetlerini iyi tahlil etmek gerekir. Zira bu insanlar çoğu zaman, Allah'ın adını kullanabilmekte, davranışlarını sözde dindar olduklarını öne sürerek açıklayabileceklerini sanmaktadırlar. Dolayısıyla Müslümanların bu konuda dikkatlerinin çok açık olması, pasifist insanların verdikleri telkinlerin nelere mal olabileceğini iyi teşhis ederek, gerekli tedbirleri almaları son derece önemlidir. Benzer ahlaktaki insanlar Peygamber Efendimiz (sav) döneminde de yaşamış ve kendileri müminlerle birlikte savaşmaktan kaçtıkları gibi, diğer Müslümanları da mücadeleden alıkoymak için faaliyet göstermişlerdir. Bu insanların durumunu Rabbimiz şöyle bildirmiştir:

**Gerçekten Allah, içinizden alıkoyanları ve kardeşlerine: "Bize gelin" diyenleri bilir. Bunlar, pek azı dışında zorlu-savaşlara gelmezler. (Ahzab Suresi, 18)**

Kuran'da pek çok ayette tarif edilen bu karakterin en belirgin özelliği, inkarcı ideolojilere karşı yürütülen fikri mücadeleden olabildiğince kaçmak ve diğer müminleri de böyle bir mücadele içinde olmaktan alıkoymaktır. Bu kişiler hem tavırlarıyla hem de konuşmalarıyla, fikri mücadelenin önemini hafifletmeye, müminlerin dikkatini başka yerlere yoğunlaştırmaya gayret ederler. Fikri mücadelenin içinde yer almaktansa, geride kalmayı tercih ederler. Şevk ve heyecanın, Allah yolunda çaba sarf etmenin kendilerini kayba uğratacağını öne sürerler. Ancak kayba uğramayacaklarını düşünürlerse, müminlere katılabilirler. Oysa iman edenlerin, Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, din ahlakından uzak kimselerin fikir sistemlerine karşı; onları doğru yola davet etmek, savundukları sapkın ideolojileri fikren mağlup etmek için yürüttükleri mücadele, tarihi bir mücadeledir. Kuran'da bildirilen peygamber kıssalarında da bu fikri mücadelenin örnekleri görülmektedir.

Allah'ın varlığına ve birliğine iman eden, ahirette hesaba çekileceğinin bilincinde olan, Kuran ahlakını bilen insanların diğer insanlara da bu gerçekleri anlatmaları kuşkusuz çok büyük bir sorumluluktur. İnsanların bir kısmı bilgisizlik, bir kısmı da yanlış bilgilendirme nedeniyle Kuran ahlakını yaşamamaktadır. Kuran ahlakının gereği gibi yaşanmaması ise, günümüzde insanlara büyük sıkıntı veren yolsuzlukların, ahlaksızlıkların, çatışmaların, yoklukların temelinde yer alan asıl unsurdur. Öte yandan, dünyanın pek çok yerinde Müslümanlar da büyük sıkıntı ve sorunlarla karşı karşıyadırlar. Müslüman kadınlar ve erkekler "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için zulme uğratılmakta, masum çocuklar kurşunların hedefi olmakta, mülteci kamplarında binlerce Müslüman yokluk içinde hayatlarını devam ettirmeye çalışmaktadırlar. Bu manzara karşısında, yapılması gereken elbette yalnızca Müslümanlara değil, ihtiyaç içinde olan tüm insanlara aciliyetle yardım eli uzatmaktır. Üstelik, bu mazlum insanların sorunlarına geçici değil kalıcı çözümler üretilmesi de şarttır. Sorunun din dışı ideolojilerin telkinlerinden ve uygulamalarından kaynaklandığı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, çözümün de Kuran ahlakının mümkün olduğunca hızlı bir şekilde yayılması olduğu açıkça görülmektedir. Bir ayette şöyle buyurulmaktadır:

**Size ne oluyor ki, Allah yolunda ve: "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden çıkar, bize katından bir veli (koruyucu sahib) gönder, bize katından bir yardım eden yolla" diyen erkekler, kadınlar ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar adına mücadele etmiyorsunuz? (Nisa Suresi, 75)**

Hal böyleyken, pasiflik taraftarı kişilerin, Müslümanları atıl bir yapı içine itmeye çalışmaları, onları son derece önemli olan bu fikri mücadeleden geri tutmak istemeleri, zayıf imanlı kimselere de mücadelenin gereksiz olduğu yanılgısını telkin etmeleri çok ciddi bir durumdur. İşte tüm bu nedenlerden dolayı bu kişilerin söz konusu amaçlarına ulaşmak için izledikleri yolların, gizli ve açık uyguladıkları yöntemlerin bilinmesi ve

deşifre edilmesi gereklidir. Bu kişilerin sahte telkinlerine, ağırlıklarına ve tembelliklerine karşı alınacak tedbir ise, müminlerin kendilerini ve mümin kardeşlerini teşvik edici bir tavır içinde olmaları, azimle, şevkle ve aşkla çalışmalarına devam etmeleridir. "Müminleri hazırlayıp teşvik etmek" (Nisa Suresi, 84) hem her Müslümanın sorumluluğudur, hem de söz konusu kişilerin fitnelerine karşı en önemli engellerden biri olacaktır.

İlerleyen satırlarda din ahlakında çekimser davranan, pasif kalmayı tercih eden bu insanların asıl amaçlarını inceleyeceğiz.

## Sapkın Din Anlayışlarını Yaymak İsterler

Müminlerin arasında onları pasifizme sürüklemeye çalışan kişilerin aslında gerçek Kuran ahlakından tamamen uzak, son derece çarpık bir din anlayışları vardır. Bu anlayışlarının en belirgin özelliklerinden biri ise, dinin bir kısmını yaşayıp bir kısmını yaşamamaları ve aslında, "İnsanlardan kimi, Allah'a bir ucundan ibadet eder..." (Hac Suresi, 11) ayetinde buyurulduğu gibi, tam anlamı ile iman etmemeleridir. Dolayısıyla gerçek anlamda dinin tüm hükümlerini yaşamazlar.

Samimi Müslümanların ise hayatlarının her anı Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibidir. Yeme ve içmelerinden temizlik anlayışlarına, sevgi ve saygılarından vefalarına, fedakarlıklarına kadar yüzlerce mümin özelliğinin birarada bulunması ile kazanılan ortak bir ahlak yapıları ve yaşam tarzları vardır. Gerçek bir dindar, zaman zaman çeşitli hataları olsa da, bu özelliklerin tamamını -hiçbirinden taviz vermeksizin- yaşama gayretinde olur. Ancak pasifizmi savunan kişiler, dinin tüm hükümlerini Allah'ın Kuran'da bildirdiği şekilde yaşamadan da Müslüman olunabileceğini öne sürerler. Son derece sapkın ve Kuran ahlakına uymayan bu inançları sebebiyle de samimi Müslümanlara ait pek çok özellikten yoksundurlar.

Onlar yaptıkları herşeyi taklidi olarak yapar ve Müslüman topluluğu arasında dikkat çekmemek amaçlı bir hayat sürerler. Allah'a ve elçiye kayıtsız şartsız itaat, tevazu, samimiyet, Allah'a ve müminlere derin bir sevgi ve saygı, sadakat, vefa, fedakarlık, ince düşünce gibi güzel ahlak özelliklerini bu kişilerde görmek oldukça zordur. Örneğin müminlerin önemli bir özelliği olan fedakarlık onlar için uygulanması en güç özelliklerden biridir. Çünkü bir kişinin fedakar olması demek, kendi isteklerinden feragat edip karşı tarafın menfaatini ön planda tutması anlamına gelmektedir. Allah korkusu zayıf olan veya hiç olmayan bu kişiler için ise, bu çok zor, adeta can yakıcı olur. Bu nedenle genellikle fedakarlık yapmaları gereken durumlarda kendi nefislerinden olabildiğince az ödün vererek, sadece göstermelik tavırlarda bulunmayı tercih ederler. Ayrıca vicdanlarını samimi müminler gibi kullanmayan bu kişilerin her zaman "ben merkezli" hareket ettikleri görülür. Müminler küçük gibi görünen bir olaydan hayati kararlarına kadar her anlarında vicdanlarının emrettiği gibi davrandıkları için, bu kişilerin tavırları samimi müminlerin yaşantıları ile yanyana gelince çok dikkat çekici olur.

İman eden bir insan için ölçü Allah'ın rızasıdır. Pasiflik taraftarları içinse önemli olan kendi menfaatlerine bir zarar gelmeden, insanları aldatabilmeyi başarmaktır. Çevrelerinde sözde dindar olarak bilinmek ve bunun için de görünürde belli konulara dikkat etmek bu kişiler için yeterlidir. Bu amaçla namaz kılabilir, oruç tutabilir, zaman zaman fakirlere yardım edebilir, toplum içindeyken belirli kurallara uyabilirler. Ancak kötülüklere karşı fikri bir mücadele içinde olmaya asla yanaşmaz, akıl, feraset ve basiret gerektiren işlerden kaçınırlar.

Bu kişiler için amaç, minimum hareketle kendilerince maksimum fayda sağlamaktır. Çevrelerine de bunun telkinini yaparlar. Elbette kastettikleri fayda dünya hayatına yönelik menfaatlerdir. Yoksa Allah rızası için fayda sağlamak isteyen insanın her an vicdanlı hareket edeceği açıktır. İnsanları aldatarak fayda sağlayacağını zannedenlerin büyük bir yanılgı içinde oldukları ise, Kuran'da bize bildirilmiş olan bir gerçektir. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

**(Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. (Bakara Suresi, 9)**

Samimi olarak iman edenler ise, ellerindeki tüm imkanları kullanarak Allah yolunda güzel ahlakı yaymak için çaba gösterirler. Kişinin samimi imanının ve elçiye olan itaatinin en önemli ölçülerinden biri, şevki, heyecanı ve özverisidir. Müminler asıl hoşnut edilmesi gerekenin Rabbimiz olduğunu bilirler ve uykularından yemeklerine, sevdikleri bir filmi seyretmekten alış verişe gitmeye kadar günlük hayatın her detayında, an an vicdanlarını kullanarak yaşarlar. Her zaman çok akıllı, tevekküllü, şefkatli, merhametli, ince düşünceli ve tevazulu olurlar. Kuran ahlakını hayatlarına geçirmekte pasif davranan ve dinin ahlaki esaslarına önem vermeyen kişilerde ise bu özellikler dikkat çekici şekilde eksiktir. Onların seçimleri çoğunlukla vicdanlarına göre değil, nefislerine göre olur.

## Müslümanların Gücünü Kırmayı ve Onları Yavaşlatmayı Amaçlarlar

Müslümanların arasında yaşayan münafık karakterli insanların ana amaçlarından biri kendilerince dine ve Müslümanlara olabildiğince zarar vermektir. Allah'ın "...onların 'hileli düzenleri' size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz, Allah, yapmakta olduklarını kuşatandır" (Al-i İmran Suresi, 120) ayetinin hükmü gereği, gerçekte hiçbir zaman Müslümanlara zarar veremeyecek olsalar da, her fırsatı bu amaçlarına ulaşmak için kullanırlar.

Sürekli hayır ve fayda getirecek işlerde bulunmak müminlerin önemli özelliklerindendir. Müminler bir işleri bittikten sonra hemen bir diğerine geçerek Allah'ın rızasını ve ahirette güzel bir makamı kazanma gayretinde olurlar. Onları pasifize etmeyi amaçlayan insanlar ise tam tersine, mümkün olduğunca ağır davranır,

müminlere de engel olmaya çalışırlar. Müminlerin işlerine engel oldukları, onların vakitlerini alıp oyaladıkları takdirde bir zarar oluşturabileceklerini, en azından yapılacak faydalı işleri geciktirebileceklerini düşünürler. İlk bakışta onların oyalamaları ile müminlerin vakitlerinin gittiği ve bu kişilerin de amaçlarına ulaştıkları düşünülebilir. Oysa Kuran ahlakına göre gerçek böyle değildir. İman eden bir insan için yaptığı işin içeriği değil, o işi yapış amacı önemlidir. Diğer bir deyişle, mümin her an Allah rızası için faaliyet gösterdiğinden, bu kişilerin engellemelerini ortadan kaldırırken de, başka bir şey için çaba gösterirken de -Allah'ın izniyle- hayır kazanmaktadır. Ahirette de Allah'tan en hayırlı karşılığı alacağını umar.

Pasifist kişiler, müminlerin vakitlerini almak için genelde onları kendileri ile uğraştırırlar. Amaçları müminleri de bu şekilde pasifize etmek; diğer işleriyle uğraşmalarına mani olarak Müslümanlar arasında ağır bir yapı meydana getirmektir. Bu nedenle, tüm güçlerini ve dikkatlerini İslam'ın hayrı, Müslümanların faydası için toplayan müminlerin karşısına, çoğu suni olarak oluşturulmuş şahsi sorunları ile çıkarlar. Ahlaki bozuklukları, Kuran'a aykırı tavırları, yaptıkları işlerdeki özensizlikleri ile iman edenlerin dikkatlerini çekerler. Özellikle çok kolaylıkla anlayabilecekleri konuları anlamazlıktan gelmeleri, duydukları bir sözü duymamış gibi davranmaları, hemen yapılıp bitirilmesi gereken bir işte olmadık detaylara girerek geciktirmeleri, işleri ağırdan almaları, cansız ve şevksiz olmaları ile Müslümanların önüne engel çıkartmaya ve onların hızlarını kesmeye gayret ederler. Hemen yapılması gereken bir işi çeşitli bahaneler uydurarak erteler, yapılmaması gereken bir şeyi ise yaparlar. Cevabını çok iyi bildikleri halde sanki hiç bilmiyormuş gibi tekrar tekrar aynı soruyu sorar, kendilerinden istenilen işi defalarca tarif ettirirler. Bütün bu tavırlardaki genel amaç, müminlerin vakitlerini almak, yapılacak hayır işlerini mümkün olduğunca geciktirmeye çalışmak ve kalbinde hastalık olan diğer kişilere de olumsuz bir örnek oluşturmaktır.

Bu kişiler Müslümanların işlerine engel olmayı amaçlayıp zorluk çıkarırlarken, bir yandan da mümin topluluğu içindeki diğer kişilerin de kendileri gibi davranmalarını isterler. Onları da rehavete sürüklemeyi amaçlarlar. Böylece hem kendilerinin hem de mümkün olduğunca çok kişinin ağır davranmasını planlarlar. Onların gevşek tavırlarından güç alan zayıf karakterli diğer bazı kişiler de işleri ağırdan almaya, zorluk çıkartmaya, müminleri kendileri ile uğraştırmaya niyet edebilirler. Olayları Kuran ahlakıyla değerlendirmedikleri için, Müslümanları pasifize etmeye çalışanların yaptıkları olumsuz tavırları hatalı bulmaz, aksine onlar gibi davranmanın daha mantıklı olduğunu sanabilirler. Oysa gerek pasifize olmuş kişilerin gerekse onlardan etkilenenlerin kararları ve bu yöndeki çabaları zannettikleri gibi dine verilmiş bir zarar değil, aksine çok hayırlı bir durumdur. Bu kişilerin varlığı ve faaliyetleri hem samimi müminlerin daha çok şevklenmelerine, hem de yaptıkları işlerde daha azimli ve böylece daha başarılı olmalarına aracı olur. Kuran'da bildirildiği gibi, doğru yola uyanlara, sapanların zarar vermesi mümkün değildir:

**Ey iman edenler, üzerinizdeki (yükümlülük) kendi nefislerinizdir. Siz doğru yola erişirseniz, sapan size zarar veremez. Tümünüzün dönüşü Allah'adır. O, size yaptıklarınızı haber verecektir. (Maide Suresi, 105)**

Kuşkusuz bu kişilerin en büyük yanılgılarından biri, içlerinde bulundukları durumun fark edilmediğini sanmalarıdır. Kuran'da karakterleri ve tavırları detaylı olarak tarif edilmiş bu tarz insanları, müminler kolaylıkla teşhis eder ve bunlara karşı gerekli tüm önlemleri en akılcı şekilde alırlar. Örneğin hiçbir zaman acil olarak yapılması gereken bir işi bu kişilere emanet etmezler. Allah'ın "Şüphesiz Allah, size emanetleri ehline (sahiplerine) teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğinizde adaletle hükmetmenizi emrediyor..." (Nisa Suresi, 58) ayeti gereği emaneti ehline verir, onları bilinçli olarak geri planda tutarlar. Ancak bu kişiler içinde bulundukları akılsızlık nedeniyle bu tür durumlarda sevinir ve kendilerince bunu kendi uyanıklıklarının bir neticesi olarak değerlendirirler. Onlara göre önemli olan Allah'ın rızasını kazanmak olmadığı için, ne kadar az iş yaparlarsa o kadar karda olduklarını sanırlar, oysa çok büyük zarardadırlar. Üstelik tüm yaptıklarıyla, Müslümanları pasifize etmenin aksine, onların dikkatlerini daha da açarak insan karakterlerini tanımak konusundaki tecrübelerine önemli bir katkıda bulunmuş olurlar. Müminlerin bu kişilere öğüt vermeye devam etmeleri, onları yaptıkları kötülüklerden sakındırmaya çalışmaları ise, bunun, Allah'ın kendilerine yüklediği bir sorumluluk olması nedeniyledir. Çünkü Allah iman edenlere iyiliği emretmeyi ve kötülükten sakındırmayı emretmiştir.

## Zayıf İmanlılar Üzerinde Şeytani Bir Etkilerinin Olması

Kendilerini din ahlakını gereği gibi yaşamak konusunda pasifize etmiş kişilerin amaçlarından bir diğeri de, zayıf imanlı kimseleri etkileri altında bırakıp, kendi taraflarına çekmektir. Fakat şeytanın etkisinde olan bu kişiler, yine ancak kendi ahlaklarına benzer ahlaktakiler üzerinde olumsuz bir etki oluşturabilirler. Samimi müminlere hiçbir zarar veremezler. Allah samimi olarak iman edenleri şeytanın ve şeytanın dostlarının telkinlerinden korur. Şeytanın samimi müminlerin üzerinde bir etkisinin olmayacağı Kuran'da Allah'ın bildirdiği bir gerçektir:

**(Şeytan) Dedi ki: "Rabbim, beni kışkırttığın şeye karşılık, andolsun, ben de yeryüzünde onlara, (sana başkaldırmayı ve dünya tutkularını) süsleyip-çekici göstereceğim ve onların tümünü mutlaka kışkırtıp-saptıracağım. Ancak onlardan muhlis olan kulların müstesna." (Hicr Suresi, 39-40)**

Öte yandan münafık karakterli, kalbinde hastalık olan veya zayıf imanlı kişiler, pasiflik telkinlerinin etkisi altında kalabilirler. Pasifist kişilerin yaptıkları işleri ağırdan almaları, mücadele şevklerinin olmaması, Allah'ı anmakta gösterdikleri gevşeklik, fedakarlıktan

kaçınmaları, son derece yüzeysel insanlar olmaları, mümkün olduğunca az iş yaparak idare etmeye çalışmaları, tembellikleri, her zaman her işte kolay olanı tercih etmeleri, cansız ve ruhsuz bakışlarla etrafı süzmeleri, dindar olmanın derin şevkinden ve neşesinden yoksun olmaları, daima uykulu ve bakımsız bir görüntü sergilemeleri zayıf imanlı insanlara birer mesajdır. Bu tavırlarıyla, onları da gevşekliğe sürüklemek, kendilerine benzetmek ve mümkün olduğunca çok kişiyi pasifize etmek isterler. Bu kişiler, etkileri altına alabilecekleri insanları tavırlarından ve üsluplarından tanır, öncelikli olarak bu tarz insanlara yönelirler. Kendi düşünce yapılarına uygun olduğuna inandıkları kişileri seçer, bu kişilere hiç kimsenin fark edemeyeceğini zannettikleri gizli mesajlar verir, gizli bir dil ile bu kişilerle anlaşırlar.

Müslümanlara fayda sağlayacak bir işi yapmak yerine, keyfi bir işle oyalanmak kalbinde hastalık olan bir kişinin diğerlerine "bu kadar gayret etmenizin bir anlamı yok, bakın ben nasıl keyfime bakıyorum, siz de benim gibi yapabilirsiniz" mesajıdır. Fedakarlık yapılacak bir yerde bencillik yapmak, örneğin herşeyin en iyisini kendisine ayırmak ve Müslüman kardeşlerini düşünmemek, "başkalarını değil önce kendinizi düşünün" demektir. Müslümanlara karşı teslimiyetli ve saygılı bir üslup yerine, iğneleyici ve saygısız bir üslup kullanmak "karşınızdakini ancak böyle ezer ve kendinizi üstün gösterebilirsiniz" telkini vermektir. Halbuki, onların mantıklarının tam tersine, insan fedakarlıktan kaçtığında değil fedakarlık yaptığında, cimrilik yaptığında değil cömert olduğunda, kibirli değil mütevazı olduğunda, öğüt almaktan kaçtığında değil her öğüde fayda gözüyle baktığında gerçek huzuru ve rahatlığı bulur. Dinde gevşeklik gösteren insanların savundukları yaşam tarzı ise, gerçek mümin ahlakı ile tamamen zıttır.

Zaten pasifliği yaymak isteyen kişilerin de amacı sabra, tevazuya, teslimiyete, çalışkanlığa, fedakarlığa dayanan güzel ahlakın değil, bencilliğe, tembelliğe, kibire, pisliğe dayalı kötü ahlakın yayılmasıdır. Zayıf imanlı bazı kimseler de bu tavırlara ve telkinlere kanarak, kibirli davrandıklarında onurlu olacaklarını, fedakarlıktan kaçındıklarında zekice davranmış olacaklarını sanırlar. Oysa gerçekten akıllı ve zeki olan insan, Allah'ın kadrini takdir edebilen, Rabbimiz'in bize emrettiği ahlakı yaşayabilen insandır. Gerçekten onurlu olan kimse ise, Allah'a ve Resulüne iman ve itaat eden kimsedir. İnsana aradığı huzuru, şanı, şerefi verecek olan yalnızca Allah'tır. Allah'ın emrettiği ahlaktan kaçarak bunları kazanabileceklerini sananlar ise çok büyük bir kayıp içindedirler. Rabbimiz insanların ancak Müslüman olmakla, hak dini yaşamakla şerefli bir hayat süreceklerini, kendi heva ve isteklerine uyduklarında ise kayba uğrayacaklarını şu şekilde haber vermiştir:

**Eğer hak, onların heva (istek ve tutku)larına uyacak olsaydı hiç tartışmasız, gökler, yer ve bunların içinde olan herkes (ve herşey) bozulmaya uğrardı. Hayır, Biz onlara kendi şan ve şeref (zikir)lerini getirmiş bulunuyoruz, fakat onlar kendi zikirlerinden yüz çeviriyorlar. (Müminun Suresi, 71)**

Öte yandan bu insanlar topluluk içinde olduklarında gizli bir dil kullanarak ya da kendi başlarına kaldıklarında açıkça Müslümanların, peygamberlerin ve İslam'ın aleyhine olabilecek konuşmalar yapmaktan çekinmezler. Bu konuşmalarda sürekli müminleri eleştirmeye, kendilerince haksızlığa uğradıklarını düşündükleri konuları dile getirmeye özen gösterirler. Samimi bir müminden ve yaptığı işten alaycı bir üslupla bahseder, bir yandan onun iyi bir insan olduğunu dile getiriyor gibi yaparken bir yandan da çalışmalarını kendilerince küçük görür, tavırlarını kınarlar. Böylece olumlu konuşuyormuş gibi gözükürken karşı tarafa sinsi bir taktikle olumsuz telkin yaparlar. Kuran'da münafıkların, müminlerin verdikleri sadakaları ve Allah yolundaki gayretlerini alay konusu edinmeleriyle ilgili bildirilen ayet, bu tavrın bir örneğidir. Allah münafıkların bu çirkin ahlakını ve asıl alay konusu olanın kendileri olduğunu şöyle bildirmiştir:

**Sadakalar konusunda, mü'minlerden ek bağışlarda bulunanlarla emeklerinden (cehdlerinden) başkasını bulamayanları yadırgayarak bunlarla alay edenler; Allah (asıl) onları alay konusu kılmıştır ve onlar için acı bir azap vardır. (Tevbe Suresi, 79)**

Tarih boyunca yaşamış mümin topluluklarının içinde rastlanan bu kişilikteki insanların asla açıkça dile getirmedikleri, ama gizli konuşmalarında telkinini verdikleri bir diğer önemli konu da elçilerle ilgilidir. Bu kişiler peygamberlerin yanında onların anlattıkları gerçekleri tasdik eder gibi davranırlar. Ama kendi yandaşları ile yaptıkları gizli toplantılarda aleyhinde konuşmalar yaparlar. Benzer ahlaktaki kişiler Peygamber Efendimiz döneminde de yaşamış, O'nun aleyhinde gizli toplantılar düzenlemiş, bu toplantılarda müminlerin ve Hz. Muhammed (sav)'in aleyhine planlar yapmışlardır. Ancak Allah'ın izniyle bu planları her zaman boşa çıkmıştır ve Rabbimiz'in bir kanunu olarak da hep boşa çıkacaktır. Allah bu gerçeği ayette şu şekilde bildirmektedir:

**Şüphesiz 'gizli toplantıların fısıldaşmaları' (kulis), iman edenleri üzüntüye düşürmek için ancak şeytan (ürünü olan işler)dandır. Oysa Allah'ın izni olmaksızın o, onlara hiçbir şeyle zarar verecek değildir. Şu halde mü'minler, yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. (Mücadele Suresi, 10)**

Peygamberimiz (sav) döneminde yaşayan zayıf imanlı kişilerin ve münafıkların, Hz. Muhammed (sav)'in emir ve tavsiyelerini uygulamamakta direndikleri, bu tavsiyeler hakkında saygıya uygun olmayan yorumlar yaptıkları bilinmektedir. Kendilerine belki de defalarca tarif edilen bir konuyu sanki hiç duymamış gibi davranmaları, sonra kendilerine hatırlatıldığında bunu hiç bilmediklerini söylemeleri, bilseler ona göre davranacakları yalanını ortaya atmaları ve bu konuda çekinmeden yemin etmeleri bu

yapıdaki insanların bilinen özelliklerindendir. Allah bir ayetinde bu yapıdaki söz konusu insanlar hakkında inananları şöyle uyarmıştır:

**Onlar, yeminlerini bir siper edindiler, böylece Allah'ın yolundan alıkoydular. Artık onlar için alçaltıcı bir azap vardır. (Mücadele Suresi, 16)**

Rabbimiz bir başka ayetinde de Hz. Muhammed (sav)'e ikiyüzlü insanlarla ilgili şöyle buyurmuştur:

**Ey peygamber, kalpleri inanmadığı halde ağızlarıyla "İnandık" diyenlerle Yahudilerden küfür içinde çaba harcayanlar seni üzmesin. Onlar, yalana kulak tutanlar, sana gelmeyen diğer topluluk adına kulak tutanlar (haber toplayanlar)dır. Onlar, kelimeleri yerlerine konulduktan sonra saptırırlar, "Size bu verilirse onu alın, o verilmezse ondan kaçının" derler. Allah, kimin fitne(ye düşme)sini isterse, artık onun için sen Allah'tan hiçbir şeye malik olamazsın. İşte onlar, Allah'ın kalplerini arıtmak istemedikleridir. Dünyada onlar için bir aşağılanma, ahirette onlar için büyük bir azap vardır. (Maide Suresi, 41)**

Karışık ve her anlama çekilebilecek üsluplar kullanmak, sorulduğunda "iyilikten başka birşey amaçlamadığını" iddia etmek, pasifizm uygulayan kişilerin sıkça başvurdukları bir sahtekarlıktır. Kendilerince sahtekarlıklarını bu üsluplarının altına gizler, anormalliklerinin fark edilmeyeceğini, fark edilse bile durumu kolayca tevil edebileceklerini sanırlar. Elçinin aldığı kararlara karşı hoşnutsuzlukları, itaatsizlikleri ve teslimiyetsizlikleri hissedilmesine rağmen, mümkün olduğunca ahlaksızlıkları ile ilgili net delil vermemeye gayret ederler. Böylece bir yandan iyi niyet iddiasında bulunarak Müslümanları pasifize etmeyi, bir yandan da zayıf imanlı insanları ortaya attıkları fitne dolu sözlerle etkileyip kendilerine taraftar yapmayı hedeflerler. Ancak onların bu tavırlarının asla başarıya ulaşmayacağını ve boşa çıkacağını Allah bir ayetinde şöyle bildirmektedir:

**Şüphesiz inkar edenler, Allah'ın yolundan alıkoyanlar ve <u>kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra 'elçiye karşı gelip zorluk çıkaranlar', kesin olarak Allah'a hiçbir şeyle zarar veremezler</u>. (Allah,) Onların amellerini boşa çıkaracaktır. (Muhammed Suresi, 32)**

## Müslümanların Arasına Cahiliye Yaşantısını Taşımak İstemeleri

Müslümanların arasında dinden uzak bir yaşantı sürmeye çalışan kişiler genellikle hak olmayan, sapkınca yorumlanmış, çarpık bir din anlayışı ile ortaya çıkarlar. Bu çarpık anlayışta, Kuran ahlakı insan hayatında olabildiğince az yer kaplamakta, sadece şekli

olan ibadetler yer almaktadır. Oysa, "Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, dirimim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah'ındır" (Enam Suresi, 162) ayetiyle bildirildiği gibi Müslümanın her dakikası, yaşamının her anı Allah'ın emrettiği şekildedir. Diğer bir deyişle, din ahlakı iman eden bir kimsenin tüm hayatını kapsar.

Pasifist kişiler ise, şekli ibadetlere kısmen de olsa önem verirken, dinin özünü teşkil eden ahlaki esasları neredeyse tamamen yok sayarlar. Bu kişiler için ölçü Allah rızası ve Kuran ahlakı değildir. Genellikle olayları, kendi cahil mantıklarına göre ve "bence" diye başlayan cümlelerle batıl inanışlarına göre değerlendirirler. Bir türlü vazgeçemedikleri cahiliye hayatının ölçülerine göre bir değerlendirme yaparlar. Bu mantığa sahip kişilerin bakış açısı ayette şu şekilde bildirilmiştir:

**Onlar hala cahiliye hükmünü mü arıyorlar? Kesin bilgiyle inanan bir topluluk için hükmü, Allah'tan daha güzel olan kimdir? (Maide Suresi, 50)**

Olayları cahiliye anlayışıyla değerlendirmeleri, bu kişilerde ciddi mantık bozukluklarına neden olur. Müminler dünya hayatının geçici, asıl yurdun ise ahiret olduğunu bilirler. Dünyadaki tüm imkanlarını en güzel davranışlarda bulunmak için değerlendirirler. Amaçları Allah'ın rızası, rahmeti ve cennetidir. Bu sebeple de dünya hayatına dair konulara ancak gerekli olduğu kadarıyla önem verir, esas olarak ahiretlerini düşünürler. Pasifizmi savunan kişiler ise dünyada geçirdikleri sürenin esas olduğunu sanır, dünya hayatı ile ilgili her konuya hırslı bir bağlılık gösterirler.

Cahiliye ahlakını kendi içlerinde yaşatıp, müminlerin arasına da sokmak isteyen bu kişiler özellikle kendilerini doğrudan ilgilendiren konularda çok hassas olurlar. Örneğin bir hastalığa yakalandıklarında tevekkülsüzlük ve korku içine girerler. Nefislerine çok düşkün oldukları için kendilerine bir zarar gelmesi ihtimali bile onların aşırı tepkiler vermelerine neden olur. Bu kişiler hem dünyaya çok önem verdikleri hem de kaderin varlığını göz ardı ettikleri için hastalık onlarda adeta bir şok etkisi yapar. Sürekli vesvese içerisinde olduklarından onlarca doktora da gitseler sakinleşemezler. Kullanacakları ilaçların, seçtikleri doktorların kendilerini iyileştireceğini zannedip, yalnızca bunlardan medet umarak iyileşmeye çalışırlar. Elbette, hasta bir insanın doktora başvurması, bu konudaki en uzman ve tecrübeli kişilerden yardım alması, kendisine önerilen tedaviyi uygulaması gereklidir. Ancak bu sırada, tüm bunların Allah'ın yarattığı birer sebep olduğunun, Allah dilemediği müddetçe en iyi doktora da muayene olsa, en etkili ilaçları da kullansa şifa bulamayacağının bilincinde olmalıdır. Dünyadaki hiçbir ilaç, hiçbir teknoloji veya hiçbir doktor Allah dilemediği sürece hastalıkların iyileşmesi için bir vesile olamaz. Nitekim müminler hastalığı yaratanın da şifa verecek olanın da Allah olduğunu çok iyi bildiklerinden tevekküllü ve teslimiyetli bir tavır içerisinde olurlar.

Müslümanları pasifize etmeye çalışan kişilerin tevekkülsüzlükleri ve telaşları kalbinde hastalık olan kişileri de içten içe etkiler. Yaşadıkları endişeli ruh hali,

çevrelerindeki bu insanların da akılsızca yorumlarda bulunmalarına, benzer bir olayla karşılaştıklarında aynı tevekkülsüzlüğü yaşamalarına neden olur. Zaten pasifizmi savunan kişilerin hedefi de tevekkülsüzlükleri ile, Müslümanlar arasında kargaşaya neden olabilmek, yeterince bilgi sahibi olmayan veya zayıf imanlı olan kişileri telaşa sevk edebilmektir.

Din ahlakını yaşamakta pasif davranan kişilerin bir yönleri de, cahiliye yaşamına karşı duydukları derin hayranlıktır. Cahiliye toplumu içerisinde mevkiye, makama sahip olan ve cahiliye ölçülerine göre itibar gören kişilere, onlar da çok değer verir, onları gözlerinde büyütürler. Hatta bu kişilere benzemek için bir çaba içerisine de girerler. O kişiler gibi giyinerek, o kişilerin hayat tarzına benzer bir hayat tarzı edinerek, okudukları gazeteleri okuyup, seyrettikleri televizyon programlarını seyrederek, kullandıkları üslubu kullanarak bir anlamda onları taklit ederler. Elbette bir insanın, diğer insanların güzel özelliklerini örnek almasında bir sakınca yoktur. Ancak söz konusu kişilerin asıl olarak özendikleri ve taklit ettikleri bazı güzel özellikler değil, cahiliyenin zihniyetidir. Düşünce yapıları, cahiliye mantıklarıyla şekillenmiştir. Neyin önemli neyin önemsiz olduğunu, nerede nasıl davranılması gerektiğini, hangi tavırların doğru hangilerinin yanlış olduğunu Kuran'a göre değil, cahiliyenin kurallarına göre belirlerler. Bu özenti nedeniyle, salih bir Müslüman olmak gayretinde olmaz ve cahiliye tarafından değer verilen vasıfları edinmeye çalışırlar.

Herhangi bir konuda değerlendirme yaparken, Allah'ın varlığının farkında olan bir insan gibi değil de, bu gerçekten tamamen gafil biri gibi yorumlar yaparlar. Ayrıca kendilerince bir üstünlük olduğuna inandıkları geçici değerlerle, müminlerin arasında da itibar kazanacaklarını zanneder ve bunlarla kibirlenirler. Ancak samimi müminler için insanların dünyevi özelliklerinin bir anlamı yoktur. Ancak bir kişi bilgisini, kültürünü, imkanlarını İslam'ın hayrı, Müslümanların yararı için kullanıyorsa muhakkak ki bu güzel bir davranış olacak ve ahirette de bunun karşılığını Allah'ın izniyle en güzel şekilde alacaktır. Fakat Allah'ın rızasını gözetmeyip, geçici bazı özelliklerden dolayı kibirlenen kişilere bu özellikleri, dünyada da ahirette de bir kazanç getirmeyecektir. Ayette de bildirildiği gibi, mümin kimse için "... azığın en hayırlısı takvadır..." (Bakara Suresi, 197) Bir başka ayette ise, ölçünün sadece takva olduğu ve insanların dünyada edindikleri maddi özelliklerin Allah katında bir değerinin olmayacağı şu şekilde bildirilmiştir:

**... Allah katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk ya da soyca değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah, bilendir, haber alandır. (Hucurat Suresi, 13)**

Müminler Kuran ahlakına uydukları için karşılarındaki kişinin Allah'a olan bağlılığını, Allah korkusunu hissettikleri oranda o kişiye saygı ve sevgi duyar, cahiliye değerlerini asla ölçü almazlar. Pasiflik telkini yapanlardan ise, ancak olayları ve

insanları Kuran'a göre değerlendirmeyenler etkilenebilirler. Bu insanlar onların tarzını örnek alır ve onlara benzemeye çalışırlar. Bu kişilerin ortak özellikleri dünyada samimiyetin, Allah sevgisinin, Allah korkusunun ölçü alındığı bir hayatın yaşanabileceğine inanmamalarıdır. Hiç kuşkusuz bu yanılgıları, bundan vazgeçmedikleri müddetçe, onları acı bir azaba sürükleyecektir.

# MÜSLÜMANLARI NASIL PASİFİZE ETMEYE ÇALIŞIRLAR?

Müslümanları pasifize etmeye çalışan kişilerin başvurdukları belli yöntemler vardır. Kendi akıllarınca bu yöntemleri uyguladıkları takdirde, Müslümanların azim ve şevklerini kırabileceklerini, onları güçten düşürebileceklerini sanırlar. Kimi zaman sinsice kimi zaman da açıktan açığa bu yöntemlere başvurabilirler. Allah, "... Eğer güç yetirirlerse, sizi dininizden geri çevirinceye kadar sizinle savaşmayı sürdürürler..." (Bakara Suresi, 217) ayetiyle bu ahlaktaki kimselerin, müminleri dinlerinden çevirebilmek için sürekli çaba göstereceklerini bildirmiştir.

İlerleyen sayfalarda bu insanların uyguladıkları taktiklerin bazılarını ele alacağız. Ancak bu yöntemleri incelerken unutulmaması gereken önemli bir husus vardır. Bu kişiler, gizli metodlar kullandıklarında da açıkça çaba gösterdiklerinde de, Müslümanları pasifize etmeyi, Allah'ın izniyle, başaramayacaklardır. Herşeyi yaratanın Allah olduğu gerçeğini tam anlamıyla bir türlü kavrayamayan bu insanlar, Allah dilemedikçe kendilerinin hiçbir şeye güç yetiremeyeceğini de anlayamazlar. Bununla birlikte, Allah'ın iman edenleri koruduğundan, onları mutlaka başarıya ulaştıracağından da gafildirler. Üstelik gerçek yüzlerini kimsenin fark etmediğini ve bu yönlerinin açığa çıkmayacağını sanarak da büyük bir yanılgıya kapılmışlardır. Allah müminlere, kalplerinde hastalık bulunanların bu yönlerini mutlaka ortaya çıkaracağını bildirmiştir:

**İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı gazablandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah,) amellerini boşa çıkardı. Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar, Allah'ın kinlerini hiç (ortaya) çıkarmayacağını mı sandılar? (Muhammed Suresi, 28-29)**

## Boş İşlerle Oyalamaya Çalışarak Müslümanların Dikkatlerini Dağıtmayı Hedeflemeleri

Bir mümin için zaman son derece değerlidir ve iman eden kimse geçirdiği her anı Allah rızası için en güzel şekilde değerlendirmeye çalışır. İman edenlerin hayatları boyunca yerine getirmeleri gereken pek çok sorumluluk vardır: Mümin, imanını güçlendirmek ve derinleştirmek, ahlakını güzelleştirmek için gayret göstermeli, insanlara gerçek din ahlakını anlatmak için çaba harcamalı, din dışı ideolojilerle fikri alanda mücadele etmeli, ihtiyaç içinde olanlara yardım ulaştırmalı, sürekli salih amelde bulunmalıdır. Diğer bir deyişle müminlerin, bu sorumluluklardan kendilerini alıkoyabilecek her türlü boş işten sakınmaları gerekmektedir. Rabbimiz, bir ayetinde iman edenlerin bu özelliğini, "Onlar 'tümüyle boş' şeylerden yüz çevirenlerdir"

(Müminun Suresi, 3) şeklinde bildirmiştir. Bir başka ayette ise iman edenlerin boş şeylerle karşılaştıkları zaman, bunlardan yüz çevirdikleri şöyle buyurulmuştur:

**'Boş ve yararsız olan sözü' işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve: "Bizim yapıp-ettiklerimiz bizim, sizin yapıp-ettikleriniz sizindir; size selam olsun, biz cahilleri benimsemeyiz" derler. (Kasas Suresi, 55)**

Müslümanları pasifize etmeye çalışan kimseler ise, boş ve yararsız işleri gündemde tutarak, müminleri oyalamak isterler. Böylece, iman edenlerin dikkatlerini dağıtacaklarını, onları işlerinden alıkoyabileceklerini düşünürler. İnsanları Allah'tan uzaklaştıran, ahirette hesap vereceklerini unutturan ve gaflete daldıran konuları tercih ederek ve bu konuları ön plana çıkararak müminleri de bunlarla oyalayabileceklerini sanırlar. Bu tarz insanların söz konusu özellikleri bir ayette şu şekilde bildirilmiştir:

**İnsanlardan öyleleri vardır ki, bilgisizce Allah'ın yolundan saptırmak ve onu bir eğlence konusu edinmek için sözün 'boş ve amaçsız olanını' satın alırlar. İşte onlar için aşağılatıcı bir azap vardır. (Lokman Suresi, 6)**

Müslümanlara fayda sağlayacak konular yerine hiçbir değeri olmayan konulara yönelirler. Çevrelerindeki Müslümanların imanlarının güçlenmesine vesile olacak bir iman hakikati yerine, dünya hayatının geçici değerlerini ön plana çıkaran konuları aktarırlar. Örneğin, son moda giyim tarzının ne olduğu, yeni çıkan araba modelleri, hangi lokantanın son zamanlarda daha ünlü olduğu, hangi tatil mekanlarında daha çok eğlenecekleri gibi konuları sürekli gündemde tutarlar. Bu konulara önem vermelerinin nedenlerinden biri, söz konusu insanların gerçek Müslüman ahlakını kazanmak yerine cahiliye yaşantısına özenmeleridir. Elbette Müslümanlar da bu konular hakkında sohbet ederler ve sosyal yaşam içindeki gelişmelerden haberdar olurlar. Ancak tüm bunların dünya hayatının geçici bir süsü olduğunu da unutmazlar. En güzel kıyafeti yaratanın, en konforlu arabayı yapanın, en güzel tatil mekanlarını var edenin Allah olduğunu bilirler ve eğer Rabbimiz bu nimetlerden kendilerine sunarsa, bunun için Allah'a şükrederler. Gördükleri tüm güzelliklerin Rabbimiz'in birer tecellisi olduğunun bilinciyle, yalnızca Allah'a yönelir ve her türlü nimet için Allah'a hamd ederler.

Müslümanları pasifize etmek isteyen kimseler ise, seçtikleri konularla ve bu konuları anlatırken kullandıkları üsluplarıyla hesap gününü göz ardı eder, dünya hayatı sanki hiç sona ermeyecekmiş gibi davranırlar. Böylece, Müslümanların da kendileriyle birlikte dünya hayatına aldanacaklarına inanırlar. Oysa bu kişilerin, Müslümanları pasifize etmek için başvurdukları bu yöntemle başarıya ulaşmaları mümkün değildir. Çünkü Rabbimiz'in Kuran'da bildirdiği önemli mümin özelliklerinden biri, yukarıda da belirttiğimiz gibi, boş işlerden yüzçevirmektir. Samimi olarak iman eden bir kimse, vicdanının ilhamıyla hangi işin boş ve yararsız, hangi işin hayırlı ve faydalı olduğunu

hemen kavrar ve gereken tedbiri alır. Allah Kuran'da, cennetin özelliklerini bildirirken, müminlerin orada boş ve saçma hiçbir söz işitmeyeceklerini de haber vermiştir:

**İçinde, ne 'boş ve saçma bir söz' işitirler, ne bir yalan. (Nebe Suresi, 35)**

**Onda 'boş bir söz' işitmezler; sadece selam(ı işitirler)... (Meryem Suresi, 62)**

Dünya hayatında kendilerini cennet için hazırlayan tüm iman sahipleri de bu gerçeğin bilinciyle hareket eder ve dünya hayatına aldanıp, boş şeylere dalmazlar. Müminlerin bilincinde oldukları bir başka gerçek de, Rabbimiz'in, insanları Allah yolundan alıkoymak isteyen kimselerin tüm işlerini boşa çıkaracağıdır. Ayette şöyle buyurulmuştur:

**Onlar ki inkar ettiler ve Allah'ın yolundan alıkoydular, (işte Allah da) onların amellerini giderip-boşa çıkarmıştır. (Muhammed Suresi, 1)**

## Tedbir Almalarını Engelleyerek Müslümanları Savunmasız Bırakmaya Çalışmaları

İman edenlerle inkarcılar arasındaki fikri mücadele tarihin her döneminde devam etmiştir. Kuran'da peygamberlerin ve onlara biat eden müminlerin, din ahlakını yaymak için gösterdikleri çabanın karşılığında inkar edenlerin iftiralarına maruz kaldıkları, suçsuz yere tutuklandıkları, yurtlarından çıkarıldıkları ve hatta öldürüldükleri haber verilmektedir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) ve sahabenin hayatı da, bu büyük mücadelenin en önemli örneklerinden biridir. Mekkeli müşrikleri Bir ve Tek olan Allah'a iman etmeye davet eden Peygamberimiz (sav), müşrikler tarafından ölümle tehdit edilmiş, müşriklerin akıl almaz iftiralarıyla karşılaşmış ve tüm bu baskıların neticesinde yanındaki müminlerle birlikte Medine'ye hicret etmiştir.

Peygamberimiz (sav) döneminde yaşayan ve müminleri pasifize etmek isteyen kişiler ise böylesine zor koşullarda dahi tavırlarıyla ve üsluplarıyla, müminleri gerekli tedbirleri almaktan engelleyecek bir yol izlemişlerdir. Peygamberimiz (sav)'e ve sahabeye destek olmak için hiçbir hazırlık yapmadıkları gibi, müminleri karşı karşıya oldukları durumun boyutları hakkında da yanlış bilgilendirmeye çalışmışlardır. Rabbimiz'in, "Eğer (savaşa) çıkmak isteselerdi, herhalde ona bir hazırlık yaparlardı..." (Tevbe Suresi, 46) ayetiyle buyurduğu gibi asıl amaçları mücadeleden kaçmak olan bu insanlar, hiçbir hazırlık yapmayarak etraflarındakilere "hazırlık yapmayı gerektirecek önemli bir durum olmadığı" mesajını vermek istemişlerdir. Böylece hem müminlerin mücadele şevkini kırmayı hem de herhangi bir durumda müminleri savunmasız bırakmayı hedeflemişlerdir.

Tedbirli davranmak ve her koşula karşı hazırlıklı olmak ise mümin özelliklerinden biridir. İman edenler, hem kendi sosyal yaşamlarında hem de tüm Müslümanları ilgilendiren konularda her türlü ihtimali düşünerek hareket eder, alınması gereken her türlü tedbiri kapsamlı olarak düşünür ve alırlar. Müslümanları pasifize etmeye çalışan insanlar da, yanlış bilgilendirmelerle ya da kendi çarpık mantıklarını müminlere kabul ettirmeye çalışarak, iman edenleri tedbir almaktan alıkoymak isterler. Bunun için uyguladıkları yöntemlerden biri de, gerçek din ahlakını yaşamayan bazı insanları da müminlere dost göstermeye çalışmak, böylece müminlerin bu tarz kişilerin neden olabileceği durumlara karşı önlem almalarını engellemektir.

Pasifist insanların sapkın inanışlarına göre, bir kişinin "inandım" demesi mümin kabul edilmesi için yeterlidir. Halbuki bu çok yanlış bir bakış açısıdır. Şüphesiz iman ettiğini söyleyen bir kişinin bu ikrarı son derece önemli ve değerlidir. Ancak bunun tavır ve davranışlarla da desteklenmesi, kişinin sözünün inanılır ve güvenilir olması için şarttır. İman ettiğini söyleyen Bedeviler için Rabbimiz'in Kuran'da bildirdiği, "... Siz iman etmediniz; ancak 'İslam (Müslüman veya teslim) olduk' deyin. İman henüz kalplerinize girmiş değildir..." (Hucurat Suresi, 14) ayetiyle, "iman ettik" demekle imanın kalbe yerleşmeyebileceğine işaret edilmektedir. Bununla birlikte Allah, iman edenleri mutlaka sınayacağını, "iman ettik" demekle insanların bırakılmayacağını

buyurmaktadır: "İnsanlar, (sadece) "İman ettik" diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar?" (Ankebut Suresi, 2)

Samimi olarak iman eden bir kimse, helal ve haramlara uyma konusundaki hassasiyeti, Kuran'da bildirilen tüm hükümleri eksiksiz yerine getirmesi, kararlılığı, sabrı, tevekkülü, sadakatı, Allah'a teslimiyeti, kadere imanı, şükrü, tevazusu ile imanının ve dindarlığının derinliğini ortaya koyar. Pasifizmi hakim etmeye çalışan kişilerin olayları değerlendirişinde ise bambaşka ölçüler vardır. Bu ölçülerin başında menfaatleri gelmektedir. Menfaat sağlayacağını düşündükleri kimseleri, yukarıda saydığımız mümin özelliklerinin hiçbirini göstermeseler dahi, mümin olarak kabul edebilirler. Müslümanlara da bunu kabul ettirmeye çalışırlar. Kendilerine göre iyilik ve kötülük ölçüleri vardır. Bu batıl ölçülere göre, kendilerine gelecek sağlayacağını umdukları bir insanı -ahlakını hiç göz önünde bulundurmadan- "iyi insan" olarak adlandırabilirler. Dünyevi menfaatlerine engel olacağına inandıkları bir insanı ise, kolaylıkla "kötü" olarak tanımlayabilirler. Bu nedenle, Allah'ın sınırlarına uymayan kimselerle dostluk kurmakta, onları koruyup kollamakta bir sakınca görmezler.

Örneğin, Müslüman olduğunu söyleyen ancak kumar oynayan bir insanın, ya da iman ettiğini söyleyen fakat 5 vakit namaz konusunda hassasiyet göstermeyen bir insanın yanlış yolda olduğunu kabullenmezler. Namaz kılan ancak haksız kazanç sağlamaya devam eden, oruç tutan fakat ihtiyaç içinde olanlara yardım etmeyip mal hırsı yapan, yalan söyleyen bir kimsenin aslında hatalı bir tutum içinde olduğuna inanmaz, tam tersine bu insanların hatalarını savunmaya çalışırlar. Bir insan cahillikten, bilgi eksikliği nedeniyle ya da vicdanını tam kullanmadığı için bir hata olarak Kuran ahlakını eksik uygulayabilir, ancak kendisine hatırlatıldıktan, doğru olan anlatıldıktan sonra bu tavrından hemen vazgeçmesi gerekir. Samimi bir insan doğruyu görür görmez, ona uyar ve hatalı tutumunu hemen terk eder. Burada kast edilen samimiyetle hata içinde olan kimseler değildir. Pasifizmi yaymaya çalışan insanların ısrarla savunmaya devam ettikleri kişiler, bildikleri halde doğruya uymayan, Allah'ın hükümlerini gayet iyi anladıkları halde tavırlarında bir değişiklik yapmayan, buna rağmen "Müslüman olduğunu" iddia eden kişilerdir.

Aslında bu tarz kişilere cahiliye toplumu içinde sıkça rastlanabilir. Bunlar dinin hükümlerini tam anlamıyla uygulamamalarına rağmen dini açık açık da reddetmezler. Zaman zaman namaz kılar, kimi zaman oruç tutar, kendilerine sorulduğunda "asla kötülük istemediklerini" söyler, ancak Allah'ın pek çok emrini yerine getirmemekte bir mahsur görmezler. Arada sırada, haram olan bir fiili işlemekten de çekinmez, iyi niyetli olduklarını iddia ederek Allah'ın kendilerini bağışlayacağını söylerler. Bu kişilere göre kimi zaman namazları kaçırmanın, çoğu zaman sabah namazına kalkmamanın, arada kumar oynamanın, gerektiğinde faiz kullanmanın, sağlık sorunu gibi meşru bir sebebi olmasa da bazı günler oruç tutmamanın mahsuru yoktur. Oysa tamamen çarpık bir mantığın ürünü olan bu yorumlar, Kuran ahlakına aykırıdır. Yine de bu kişiler, davranış tarzlarının doğru olduğundan çok emindirler. Büyüklerinden böyle gördüklerini, bu

yaptıklarının geleneklerine uygun olduğunu öne sürerler. Bu tavırları Kuran'da şöyle haber verilmiştir:

**Ne zaman onlara: "Allah'ın indirdiklerine uyun" denilse, onlar: "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye (geleneğe) uyarız" derler. (Peki) Ya atalarının aklı bir şeye ermez ve doğru yolu da bulamamış idiyseler? (Bakara Suresi, 170)**

Bu tarz insanların en tehlikeli yönleri ise, geleneklerine ve batıl anlayışlarına dayanarak peygamberlerin anlattığı hak dine uymayı reddetmeleridir. Atalarından böyle gördüklerini söyleyerek çirkin hayasızlıklar işlemeye devam eder ve hatta Allah'ın kendilerine bunu emrettiği yalanını söylerler. (Araf Suresi, 28) Peygamberlerin ve elçilerin davet ettiği yola uymaz, ısrarla ve pervasızca atalarının yolunun doğru olduğunu iddia ederler. (Araf Suresi, 70) Vicdanlarıyla peygamberlerin tebliğ ettiklerinin doğru ve hak olduğunu bildikleri halde, bunu "daha önceki atalarından duymadıklarını" (Kasas Suresi, 36) öne sürerek ahlaksızlıklarına devam ederler. Bu nedenle Müslüman olduklarını öne sürdükleri halde, samimi Müslümanların karşısında yer alır, Allah'ın Kuran'da emrettiği ahlakı kendileri yaşamadıkları gibi diğer insanların yaşamasına da engel olmaya çalışırlar. Bunun için de müminleri çeşitli yollarla pasifize etmek için uğraşırlar. Bu kişileri "Müslümanlara karşı olan Müslümanlar" olarak adlandırmak mümkündür.

Pasifliği savunan kimseler de samimi müminlere karşı, sözde Müslüman olduğunu söyleyen bu tarz insanlarla iş birliği yaparlar. Çünkü aynı bu kimseler gibi, pasiflik taraftarları da açıkça dini reddettiklerini söyleyemez, dini kısmen uygulayarak kendilerine haklı zemin oluşturmaya çalışırlar. Ayrıca böyle bir yapının varlığı, kendi ahlaksızlıklarını kamufle edebilmek için de önemli bir fırsattır. Müslümanlara da bu sapkın bakış açısını telkin etmeye çalışır ve bu yönleriyle de Müslümanları pasifize etmeyi amaçlarlar.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, din dışı ideolojilere karşı yürütülen fikri mücadele müminlerin önemli sorumluluklarından biridir. Pasifizm taraftarlarına göre ise, din ahlakından uzak bir kimse dahi "dost" kabul edilebileceği için böyle bir mücadele ortamı da doğal olarak ortadan kalkmaktadır.

Halbuki, Rabbimiz Kuran'da bizlere Müslüman olduklarını söyledikleri halde, aslında iman etmeyen insanların gerçek yüzünü haber vermiştir. Bunlar, Müslümanlarla karşılaştıklarında "iman ettiğini" söyleyen, şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise, "... Şüphesiz, sizinle beraberiz. Biz (onlarla) yalnızca alay ediyoruz" (Bakara Suresi, 14) diyen kimselerdir. Böyle bir ikiyüzlülük içinde olan kimselere müminlerin asla güvenmeyeceği açıktır. Çünkü bu kimseler, menfaatleri ile çatışmadığı müddetçe iman edenlere dost görünürken, en küçük bir çatışmada ters dönecek ve hatta müminler aleyhinde tuzaklar kurmaya kalkışacaklardır. Bu, Peygamberimiz (sav) dönemindeki

müşriklerin gösterdikleri ahlakın bir benzeridir. Mekkeli müşriklerin bir kısmı da, Peygamberimiz (sav)'le anlaşma imzalamalarına rağmen her fırsatta anlaşma hükümlerini bozmaya kalkışmış, müminlere karşı tavırlarını açıkça ortaya koymuşlardır. Rabbimiz ayetinde şöyle bildirmiştir:

**Nasıl olabilir ki!. Eğer size karşı galip gelirlerse size karşı ne 'akrabalık bağlarını', ne de 'sözleşme hükümlerini' gözetip-tanırlar. Sizi ağızlarıyla hoşnut kılarlar, kalpleri ise karşı koyar. Onların çoğu fasık kimselerdir. (Tevbe Suresi, 8)**

Sözleri ile müminleri hoşnut kılmaya çalışan ancak kalben hak dine karşı direnen kimselerin gerçek yüzü "iş kararlılık gerektirdiği zaman" ortaya çıkar. Allah, müminlere "iş kesinlik ve kararlılık gerektirdiği zaman, Allah'a sadakat göstermelerini" (Muhammed Suresi, 21) emretmiştir. Allah'tan gereği gibi korkmayan, yaptıklarının ahirette hesabını vereceğini kavrayamayan kimseler böyle anlarda kendilerini belli ederler. Dolayısıyla samimi olarak iman edenlerin, bu kişileri teşhis etmeleri oldukça kolaydır. Her ne kadar dinde pasif davrananlar, -kendilerine pek çok yönden benzeyen-bu kişilerin esasında samimi olduklarını, dini eksik bildikleri için tam manasıyla uygulayamadıklarını söyleyerek onları savunsalar da, müminler durumun farkındadırlar. Zira bunlar, bilmediklerinden değil bildikleri halde, kabul etmediklerinden hak dini yaşamamaktadırlar. Yaşam tarzlarıyla, ahlaklarıyla ruh hallerini ve mantık örgülerini gözler önüne seren bu insanlara karşı, müminler doğal olarak mesafeli yaklaşacak, bunlara karşı içten bir sevgi ve saygı beslemeyeceklerdir. Allah'ın koyduğu sınırları korumayan, Kuran ahlakını gereği gibi yaşamayanlara sevgi besleyenler, din ahlakını yaşamakta çekimser davrananlar, Müslümanları pasifize etmeye çalışanlardır. Müminlerin ise Allah'a ve Resulüne karşı olanlarla hiçbir dostluk bağı kurmadıkları ayette şöyle bildirilmiştir:

**Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir kavim (topluluk) bulamazsın ki, Allah'a ve elçisine başkaldıran kimselerle bir sevgi (ve dostluk) bağı kurmuş olsunlar; bunlar, ister babaları, ister çocukları, ister kardeşleri, isterse kendi aşiretleri (soyları) olsun. Onlar, öyle kimselerdir ki, (Allah) kalplerine imanı yazmış ve onları Kendi'nden bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır; orda süresiz olarak kalacaklardır. Allah, onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz Allah'ın fırkası olanlar, felah (umutlarını gerçekleştirip kurtuluş) bulanların ta kendileridir. (Mücadele Suresi, 22)**

## İnkar Edenleri Kullanarak İman Edenleri Yılgınlığa Sürüklemeyi Amaçlamaları

Yukarıda anlattığımız gibi, din ahlakını yaşamakta çekimser davranıp Müslümanları da pasifize etmek isteyenler, Allah'a iman etmeyen ve Kuran ahlakını yaşamayanlarla rahatça dostluk kurabilirler. Ancak genellikle bu kişilerle gizliden gizliye bir arkadaşlık kurar ve mümkün olduğunca bu arkadaşlıklarını müminlere hissettirmemeye çalışırlar. Müminlerden bunu fark edenler olduğunda ise çeşitli yalanlar uydurarak, esasında onlarla gerçek bir dostluklarının olmadığını, sadece teknik bazı sebeplerden dolayı görüştüklerini iddia ederler. Allah onların yalan söylemekte olduklarını şöyle haber vermektedir:

**Allah'ın kendilerine karşı gazablandığı bir kavmi veli (dost ve müttefik) edinenleri görmedin mi? Onlar, ne sizdendirler, ne onlardan. Kendileri de (açıkça gerçeği) bildikleri halde, yalan üzere yemin ediyorlar. (Mücadele Suresi, 14)**

Burada belirtmek gerekir ki, sosyal yaşam içerisinde mümin farklı görüşleri olan kişilerle ilişki içinde olabilir, bu son derece doğaldır. İlişki içinde olduğu tüm insanlara karşı da nezaketlidir. Ancak kalben gerçek sevgi ve saygı elbette sadece iman edenlere yöneltir. Müminlerin tek dostu, velisi ve yardımcısı Allah, O'nun Resulü ve samimi olarak iman eden diğer müminlerdir. Ayette şöyle buyurulmuştur:

**Sizin dostunuz (veliniz), ancak Allah, O'nun elçisi, rüku' ediciler olarak namaz kılan ve zekatı veren mü'minlerdir. (Maide Suresi, 55)**

Kalplerinde hastalık bulunanlar ise, Allah ve Resulüne çağırıldıklarında, "kaçabildiklerince kaçarlar." (Nisa Suresi 61) Elçiyi ve müminleri dost edinmek yerine, inkar edenlerle samimiyet kurarlar. Bu kişilerin inkar edenlerle dostluklar kurmalarının ardında ise pek çok sinsi plan vardır. Öncelikle, ayetlerde de buyurulduğu gibi, bu insanlar asıl olarak hangi tarafta olduklarına karar verememiş kimselerdir. Bir yandan müminlerle hareket ederken bir yandan da içten içe inkar edenlerin yaşam tarzına özlem duyarlar. Kesin kararlı olmadıkları ve bir gün müminlerle ilişkilerini tamamen koparma ihtimalleri olduğu için, diğerleriyle de ilişkilerini tamamen kesmezler. Gerçek anlamda iman eden bir kişininse yaşamı boyunca müminleri dost edineceği onlardan uzakta bir hayatı aklından bile geçirmeyeceği açıktır.

Nitekim Allah onların bu kararsızlığını "Arada bocalayıp dururlar. Ne onlarla, ne bunlarla...." (Nisa Suresi, 143) ayetinde bildirmektedir. Tedirginliklerinin bir diğer nedeni de inkar edenlerle gizliden gizliye iş birliği yaparak müminler aleyhinde tuzaklar kurmalarıdır. Bu şekilde müminlere zarar verebileceklerini, onların fikri mücadelelerine engel olabileceklerini sanırlar. Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) dönemindeki münafıkların, Allah'ın Resulünden ayrı bir mescid edinmeleri ve burada müminler

aleyhinde inkar edenlerle iş birliği yapmaları bu durumun örneklerindendir. Ayette şu şekilde bildirilmektedir:

**Zarar vermek, inkarı (pekiştirmek), mü'minlerin arasını ayırmak ve daha önce Allah'a ve elçisine karşı savaşanı gözlemek için mescid edinenler ve: "Biz iyilikten başka bir şey istemedik" diye yemin edenler (var ya,) Allah onların şüphesiz yalancı olduklarına şahidlik etmektedir. (Tevbe Suresi, 107)**

Ayette de bildirildiği gibi, bu kimselerin en belirgin özelliklerinden biri de tüm bunları yaparken "iyi niyetli olduklarını" iddia etmeleridir. Oysa amaçları Müslümanlara fayda sağlamak değil, tam tersine inkar edenlerle iş birliği yaparak Müslümanlara engel olabilmektir. Gerçekten iyilik isteyen bir insanın, Allah ve elçisinin yoluna uyacağı açıktır. Müminler Allah'ın ve elçisinin vaadinin hak olduğunu, muhakkak gerçekleşeceğini bilir ve yalnızca Allah'ı, elçisini ve müminleri sır dostu edinirler. Bu insanlar ise bir taraftan müminlerin arasında bir hayat sürerken bir taraftan da inkar edenlerle sıcak bağlantılarını gizlice devam ettirirler. Bu kişiler, insanlardan gizlediklerini Rabbimiz'den gizleyemeyeceklerini ise asla kavrayamazlar. Bilinçaltlarını da, gizli planlarını da tüm detaylarıyla Allah'ın bildiğini anlayamazlar. Onlar gizli konuşmalar yaptıklarını ve kendilerine gizliden gizliye dostlar edindiklerini zannederlerken de, Allah onların her anlarına şahit olmakta ve melekler de yaptıklarını kaydetmektedirler. Ayetlerde şöyle buyurulmaktadır:

**Onlar, insanlardan gizlerler de Allah'tan gizlemezler. Oysa O, kendileri, sözden (plan olarak) hoşnut olmayacağı şeyi 'geceleri düzenleyip kurarlarken,' onlarla beraberdir. Allah, yaptıklarını kuşatandır. (Nisa Suresi, 108)**

**Yoksa onlar; gerçekten Bizim, sır tuttuklarını ve aralarındaki fısıldaşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Hayır, (işitiyoruz) ve onların yanlarındaki elçilerimiz de (herşeyi) yazıyorlar. (Zuhruf Suresi, 80)**

Oysa unutmamak gerekir ki, müminlere göstermeyip, inkar edenlere yönelttikleri sevgi ve ilgi, bu kişilerin ahirette büyük pişmanlık yaşamalarına neden olabilir. Bunlar, kişiyi doğru yoldan ayırabilecek, insanı muhakkak yapayalnız bırakacak sahte bağlardır. Dünyadayken bu gerçeği fark etmekten ısrarla kaçınanlar, hesap gününde pişmanlıklarını açıkça ifade edecek, ancak artık o gün onlar için geriye dönüp yaptıklarını telafi etme imkanı olmayacaktır. Ayetlerde şöyle buyrulmuştur:

**O gün, zulmeden, ellerini (hınçla) ısırarak (şöyle) der: "Ah keşke, elçiyle birlikte bir yol edinmiş olsaydım, vah yazıklar bana, ne olurdu da filanı dost edinmeseydim. Çünkü o, gerçekten bana geldikten sonra beni zikirden**

**(Kur'an'dan) saptırmış oldu. Şeytan da insanı 'yapayalnız ve yardımsız" bırakandır." (Furkan Suresi, 27-29)**

## Suni Krizler ve Kargaşa Ortamları Oluşturarak Müslümanları Meşgul Etmeye Çalışmaları

Daha önce Müslümanları pasifize etmek isteyen kişilerin, umursuz tavırlarıyla müminleri tedbir almaktan ve mücadeleden alıkoymaya çalıştıklarını belirtmiştik. Bu insanlar kimi zaman içinde bulunulan risklere karşı tedbir alınmasını engellemeye çalışırken, kimi zaman da ortada hiçbir konu yokken suni krizler oluşturarak müminleri tedirgin etmeye çalışırlar.

Söz konusu kişilerin en belirgin özelliklerinden biri korkak ve tevekkülsüz olmalarıdır. Allah'ın gücünü gereği gibi takdir edemeyen bu insanlar, kader gerçeğini de tam anlamıyla kavrayamazlar. Yaşanan her anın, karşılaşılan her olayın Allah'ın takdir ettiği bir kader içinde gerçekleştiğini anlayamazlar. Oysa her insan günlük yaşamında umulmadık olaylarla karşılaşabilir. Kendisine bir haksızlık yapılabilir, bir iftiraya uğrayabilir, sözlü ya da fiili bir saldırıya maruz kalabilir… Allah'a tevekkül eden bir Müslüman, böyle durumlarda da kaderi unutmaz ve herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu göz ardı edip korkmaz, sıkılmaz ya da üzülmez. Hayatının her anı gibi bunların da kaderin bir parçası olduğunu bilir ve başına gelenleri büyük bir olgunlukla karşılar. Hatta kimi zaman tevekkülden uzak bir insanın korkup kaygılanabileceği olaylarla karşılaşabilir. Örneğin, bütün mal varlığını bir anda yitirebilir, çocuğunu kaybedebilir, eğitim hayatı tehlikeye girebilir, işinden ayrılmak zorunda kalabilir, en yakınlarından birinin amansız bir hastalığa yakalandığını öğrenebilir... Ama Müslüman hiçbir olay karşısında kaygılanmaz. Allah'ın her an yanında olduğunu bilir, O'na dayanıp, güvenir. Bütün bu ve benzeri durumlarda Allah'a karşı sarsılmaz bir tevekkül ve teslimiyet içindedir. Allah'ın kendisi için yaratmış olduğu kaderden kalben razıdır ve o kaderin hiçbir değişiklik olmadan işlediğini unutmaz. Allah, insanların yaşayacakları her olayın bir kitapta kayıtlı olduğunu ve insanların, kitaplarında yazılı olanlar dışında hiçbir şey yaşayamayacaklarını pek çok ayetiyle haber vermiştir. Bu ayetlerden biri şöyledir:

**...Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir kitapta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)**

Allah'tan gereği gibi korkmayan bu kişiler ise, Allah'ın "Herhalde içlerinde 'dehşet ve yılgınlık uyandırma bakımından' siz, Allah'tan daha çetinsiniz. Bu, şüphesiz onların 'derin bir kavrayışa sahip olmamaları' dolayısıyla böyledir." (Haşr Suresi, 13) ayetinde bildirdiği gibi insanlardan çok yoğun şekilde korkarlar. Bu yüzden de Allah'ın "... Her çağrıyı kendileri aleyhinde sanırlar. Onlar düşmandırlar, bu yüzden onlardan kaçınıp-sakının..." (Münafikun Suresi, 4) ayetinde belirttiği gibi herşeyi kendileri aleyhinde

sanırlar. Kuran ahlakını yaşamak konusunda gevşek davrandıklarından Müslümanların aralarında olmalarına rağmen Allah'ın, "Gerçekten sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa onlar sizden değildirler. Ancak onlar ödleri kopan bir topluluktur." (Tevbe Suresi, 56) ayetinde bildirdiği gibi korku ve endişelerle dolu bambaşka bir ruh hali içinde yaşarlar. Bu tedirginliklerini, suni krizler ve kargaşa ortamları oluşturarak müminlere de yansıtmak isterler. Korkak oldukları için en ufak bir konu onlar için kriz ve kargaşa demektir, herşeyin kader içinde yaşandığını düşünmezler. Bu kişiler ruh halleriyle sadece kendilerini değil kendileri gibi zayıf imana sahip başkalarını da etkileyebilirler. Ruh hallerinde baskın olan şiddetli panik ve korku halini özellikle onlara da hissettirmeye çalışırlar. Böylece taraftar edinmek için ortada korkacak ya da paniğe kapılacak bir durum varmış izlenimi oluşturarak tedirginlik meydana getirmeyi hedeflerler.

Allah'ın "... siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı..." (Hadid Suresi, 14) ayetinde bildirdiği gibi kuşkulara kapılmışlardır. Müminlerin -Allah'ın izniyle- üstün geleceklerine kalben inanmadıkları için, ilk bakışta aksilik gibi görünen her olayı abartılı şekilde sunarak, Müslümanların içinden çıkılması zor, çözümsüz bir durumla karşı karşıya kaldıkları izlenimini oluşturmaya çalışırlar. Kargaşa ve kriz ortamının Müslümanların gücünü azaltacak bir durum olduğunu düşündüklerinden, bu yöndeki en küçük bir gelişmeyi bile çok büyük bir felaketmiş gibi yorumlayarak, Müslümanlar içinde kargaşa meydana getirmek isterler. Halbuki iman edenler, şer gibi görülen bir olayın hayır, hayır gibi görülen bir olayın ise şer olabileceğini bildiklerinden, yaşadıkları her anın –ne tür zorluklar içerirse içersin- Rabbimiz tarafından pek çok hikmetle yaratıldığına iman ederler. Kadere teslim olup hiçbir endişeye kapılmadan yaşarlar. Kendilerini pasifize etmeye çalışan insanların kargaşa oluşturmaya yönelik her türlü tuzağının ise, "... Gerçekten Allah, kafirlerin hileli-düzenlerini boşa çıkarıcıdır" (Enfal Suresi, 18) ayetinde buyurulduğu üzere neticeye ulaşmayacağının bilincindedirler.

## Felaket Haberciliği Yaparak İman Edenlerin Azimlerini Kırmaya Çalışmaları

Din ahlakını tam anlamıyla yaşamakta çekimser davranan ve Müslümanları pasifize etmek isteyen insanların en belirgin özelliklerinden bir diğeri de sürekli olarak olumsuz konuşmalar yapmalarıdır. Din ahlakını tam anlamıyla kavrayan, Kuran'ı tüm hayatında uygulayan bir insan ise hiçbir zaman olumsuz düşünmez ve Allah'ın rahmetinden bir an olsun bile ümit kesmez. Bu, Allah'ın Kuran'da birçok ayetiyle bildirdiği önemli bir mümin özelliğidir:

**... Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez. (Yusuf Suresi, 87)**

**De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Zümer Suresi, 53)**

Ümitsizlik, insanların maddi-manevi güçlerini zayıflatan, onlara moral bozukluğu, şevksizlik, karamsarlık ve mutsuzluk veren, iman etmeyenlere ait bir özelliktir. Pasifliği savunan insanlar kendileri ümitsiz oldukları gibi, Müslümanların da ümitsizliğe kapılmalarını ve bu şekilde şevklerini ve heyecanlarını kaybetmelerini hedeflerler. Müminlerin, yaşadıkları olaylarda hep hayır ve hikmet görmelerini ise anlayamazlar. Kendilerinin felaket gibi gördükleri olayların, aslında birçok yönden olumlu gelişmelere aracı olacak, Allah'ın çeşitli hikmetlerle yarattığı olaylar olduğunu bir türlü kavrayamazlar. Bu nedenle sürekli felaket haberciliği yapar, Müslümanları insanlardan korkmaya, fikri mücadelelerini bırakmaya çağırırlar. Müminleri ümitsizliğe düşürmek isteyenlerin, peygamberlerin döneminde de benzer konuşmalar yaptıkları Kuran'da bildirilen bir durumdur. Örneğin Peygamberimiz (sav) döneminde de bazıları, müminleri ümitsizliğe sevketmeye çalışarak, onlara karşı insanların toplandığını söylemiş, kendi akıllarınca böylece müminleri mücadeleden alıkoymaya çalışmışlardır:

**Onlar, kendilerine insanlar: "Size karşı insanlar topla(n)dılar, artık onlardan korkun" dedikleri halde imanları artanlar ve: "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir" diyenlerdir. (Al-i İmran Suresi, 173)**

Ayette de görüldüğü gibi, bu insanlar görünürde müminlere iyilik yapmakta, onları sözde "dostça" uyarmaktadırlar. Oysa, asıl amaçları müminlerin gözlerini korkutmak ve onları yıldırmaya çalışmaktır. Ancak salih müminler onların bu üsluplarının etkisi altında kalmazlar. Ayette de buyurulduğu üzere samimi olarak iman edenler, bu insanlara "Allah bize yeter, O ne güzel vekildir" diyerek, onların felaket haberciliği yapmalarından etkilenmezler. Rabbimiz Kendisi'ne teslim olan ve tevekkül edenlere verdiği güzel karşılığı ise bir sonraki ayette şöyle bildirmektedir:

**Bundan dolayı, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan bir bolluk (fazl) ve Allah'tan bir nimetle geri döndüler. Onlar, Allah'ın rızasına uydular. Allah, büyük fazl (ve ihsan) sahibidir. (Al-i İmran Suresi, 174)**

Pasifizmi savunanların sandıklarının tam tersine, iman edenler ve Allah'ın rızasına uyanlara bir kötülük dokunmaz ve onlar Rabbimiz tarafından nimetlendirilirler. Bu insanların, müminlerin zor durumda kalacaklarına dair yanılgılarının temel nedenlerinden biri ise, cahiliye ahlakını yaşayanların sayıca çok, salih müminlerin de sayıca az olmasıdır. Bu kişiler, sayıca fazla olmalarının inkar edenlere fikren bir

üstünlük sağlayacağını zannederler. Oysa bunun ne kadar büyük bir yanılgı olduğunu Allah Kuran'da bildirmiştir:

**... Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir. (Bakara Suresi, 249)**

Söz konusu kişiler müminlere ümitsizlik vermek için, yapılacak olan her yeni hizmetin önünü kapamaya ve zor gibi göstermeye de çalışırlar. Örneğin İslam ahlakının anlatılacağı bir çalışma yapılmadan önce, insanların bu çalışmalara rağbet etmeyeceklerini, dolayısıyla böyle bir çalışmanın gerekli olmadığını iddia ederler. Böylece daha en başından müminlerin bu konudaki şevklerini kırmak amacındadırlar. Ya da Kuran ahlakını yaymak için yürütülen çalışmayı yavaşlatmak amacıyla, mümkün olabildiğince çok kişiye ulaşmak yerine, yavaş yavaş ne kadar kişiye ulaşılabiliyorsa o kadar insana anlatmanın yeterli olacağını öne sürerler. Gayeleri, müminleri ağırlaştırmak ve güçlenmelerini engellemektir. Sanki karşı tarafa yardım etmek ve bilgi vermek maksadıyla söylüyormuş gibi, yapılacak her işi baştan engellemeye çalışırlar. Tüm bunların sonucunda ise müminleri ümitsizliğe düşürerek azimlerinin azalmasını hedeflerler.

Ancak müminler bu tip ifadelerle ümitsizliğe kapılmazlar, tam tersine daha da şevklenirler. Çünkü insanın karşısına çıkan ve zorluk gibi görülen her olayı yaratan Allah'tır. Bu zorlukların tümünde salih müminler için bir hayır ve güzellik vardır. Ve müminler için, Allah'ın yardımıyla, aşılamayacak hiçbir zorluk yoktur. Bunu bilen müminler her zaman her konuda ümitvar olurlar. Dolayısıyla müminlerin üslubunda hiçbir zaman olumsuzluk olmaz. Her zaman yaptıkları hizmetlerin en mükemmel şekilde sonuçlanacağına inanırlar. Samimi olarak iman edenler ve peygamberlerin yoluna uyanlar, Rabbimiz'in kendilerini yardım ve zaferle müjdelediklerinin bilincindedirler. Rabbimiz, iman edenlere şöyle müjde vermiştir:

**Andolsun, (peygamber olarak) gönderilen kullarımıza (şu) sözümüz geçmiştir: Gerçekten onlar, muhakkak nusret (yardım ve zafer) bulacaklardır. (Saffat Suresi, 171-172)**

# PASİF İNSANLARIN ÖZELLİKLERİ

## Akıllarını Kullanmakta Pasif Olmaları

Müslümanların en önemli özelliklerinden biri akıl sahibi olmalarıdır. Akıl, zekadan farklı olarak, sadece samimi iman eden insanlarda Kuran'la hükmetmeleri sonucunda oluşan isabetli teşhis etme ve karar verme yeteneğidir. Ancak pasifist kişiler, Kuran ahlakının çok dışında bir anlayışa sahip olduklarından ne kadar taklit etmeye çalışsalar da akılcı davranışlarda bulunamazlar.

Çoğu tavırlarından, zihinlerinde ciddi bir pus olduğu, olayları sağlıklı düşünen bir insan gibi kavrayıp anlayamadıkları dikkat çeker. Karşı karşıya kaldıkları olaylardan, Müslümanların Kuran anlayışı içindeki teşhis ve anlayış şekillerinden çok daha farklı sonuçlar çıkarırlar. Samimi müminlerde olduğu gibi net bir şuur açıklığına sahip olmadıklarından, olayların Kuran'a göre taşıdığı hikmetleri düşünüp ortaya çıkarmaya akılları yetmez.

Akli bir pasiflik içinde olan kişilerin bu durumlarını ortaya koyan en önemli delillerden biri de çoğu zaman yüzlerinde taşıdıkları anlamsız, donuk ve boş ifadedir. Aklı açık, normal şuura sahip hiçbir insan yüzüne boş ve anlamsız bir ifade vermek istemez. Ancak söz konusu insanlar, bu ciddi zihin durgunluğu nedeniyle çoğunlukla yüzlerinde anlamsız bir ifade ile gezerler.

Müslümanlar arasında yaşayan pasifist insanların şuurlarındaki pus, kendileriyle diyalog içine giren insanlar tarafından da teşhis edilebilir. Örneğin sorulara verdikleri cevaplar çoğu zaman tam bir netlik taşımaz. Sorunun karşılığı olan cevap ya eksik olarak alınır ya da hiç alınamaz. Ayrıca bu insanların konuşurken dikkatlerini konuştukları konulara vermeyi başaramadıkları da hemen anlaşılır. Allah Kuran'da akılsız insanların bu halleriyle ilgili olarak şöyle buyurmaktadır:

**Yoksa sen, onların çoğunu (söz) işitir ya da aklını kullanır mı sayıyorsun? Onlar, ancak hayvanlar gibidirler; hayır, onlar yol bakımından daha şaşkın (ve aşağı) dırlar. (Furkan Suresi, 44)**

Söz konusu insanlar olayları gerçek manada kavrama yeteneğinden yoksun oldukları için yüzlerinde sürekli bir şaşkınlık, panik ve kuşku ifadesi de göze çarpar. Kendilerinden son derece kolay bir iş yapmaları istendiğinde dahi paniğe kapılmaları, bu işi başarıyla sonuçlandırmalarına engel olur. Sıradan bir işi yaparken bile dikkat açıklığı olmadığı için, kendilerine ve çevrelerindeki insanlara ya da eşyalara kolaylıkla zarar verebilirler. Allah bir ayetinde, azgınlık içinde olanların şaşkınlığını da şöyle haber vermiştir:

**...Onları tuğyanları içinde şaşkınca dolaşır bir durumda terk ederiz. (En'am Suresi, 110)**

Samimi Müslüman olmak için Allah'a dua etmeyen, kalplerinde bu konuda bir istek duymayan insanlar, müminlerle uzun ve hikmetli sohbetler de yapamazlar. Dikkatleri çabuk dağıldığından hemen üzerlerinde bir sıkılma ve huzursuzluk hissedilir. Allah, gerçek anlamda iman etmeyen insanların taşıdıkları bu ruh halini şöyle bildirmektedir:

**Allah, kimi hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir. (En'am Suresi, 125)**

Pasifizmi savunan insanlar, özellikle Allah'ın ayetleri okunurken veya Allah anılırken bir an önce konuyu değiştirmeye, dikkatleri başka bir noktaya kaydırmaya çalışırlar. Aklen Allah'ın tüm varlıklar ve olaylar üzerindeki mutlak kontrolünü gerektiği gibi kavrayamadıklarından sohbet konusu seçmekte de zorlanırlar. Oysa bir Müslüman baktığı herşeyde Allah'ın sayısız delillerini görebilir. Aklı sağlıklı olduğundan insanlarla kolay ve samimi bir diyalog kurabilir; Allah'ın yarattığı her güzelliği, her nimeti görüp şevkle bu nimetleri anabilir. Ayetlerin ışığında hikmetli ve özlü konuşmalar yapabilir. Bu kişiler ise akıllarındaki durgunluk nedeniyle ancak suni konular tespit edebilirler ve bunlar üzerinde konuşabilirler. Örneğin giyim, müzik, magazin, siyaset, politika konularındaki bilgileri ya da gazetelerden okudukları köşe yazılarını ve haberleri aktarmakta zorluk çekmezler. Ama Allah'ı anmakta, Kuran ayetlerinin hikmetlerini anlatmakta, iman hakikatlerini dile getirmekte çekimser davranırlar. Elbette bir insanın toplumsal, siyasi, güncel her konuda sohbet edebilmesi, hoşsohbet olması güzeldir. Ancak burada normal olmayan, söz konusu insanların bu konuları Allah'ı anmaya tercih etmeleri ve bir kaçış olarak kullanmalarıdır.

## Kuran'ı Hayata Geçirmekte Pasif Davranmaları

Müslümanlar içinde sürekli pasif bir ruh hali yaşatmaya çalışan ve bu yönleriyle tanınan kişiler Kuran'da yer alan ayetleri, Allah'ın emirlerini bilirler. Ancak müminlerden farklı olarak bu onlarda sadece bilgi olarak bulunur. Müslümanlara ait inanç şeklini ve güzel ahlak özelliklerini tam olarak benimsemez ve yaşamazlar.

Bu kişilerin Kuran'a uygun bir ahlaka sahip olmamaları, Müslümanlar arasında sürekli olarak bu yönleriyle dikkat çekmelerine, bozuk ahlak ve karakter yapılarıyla ön plana çıkmalarına neden olur. Pasiflikte direten bu insanlar, aslında en başından itibaren din ahlakını katıksız ve samimi olarak yaşamak için niyet etmemişlerdir. Bu, onların başından itibaren Kuran hükümlerini ve müminlere has ahlak özelliklerini benimsemelerine de engel olmuştur. Allah'ın emir ve yasaklarına uyuyor gibi görünseler de, aslında eskiden beri getirmiş oldukları cahiliye mantıklarını hayatlarından çıkarmazlar. Kuran ayetlerini, aslı olmayan bu cahiliye kurallarıyla birlikte açıklamak gibi sapkınca bir yola saparlar. Bu nedenle Müslümanların genel inanç ve

anlayışlarından çok farklı bir anlayış geliştirirler. Menfaatleriyle çatışan, rahatlarını bozan bir olayla karşılaştıklarında hemen tevekkülsüz, sabırsız, korkak, paniğe kapılmış, küstah bir ruh haline bürünebilirler. Din ahlakını gerçek Müslümanlar gibi, Kuran'da bildirildiği doğru şekliyle yaşamaya razı olmazlar. Zaten ahlaklarına ve yaşam şekillerine bakıldığında Müslümanların genel hallerinden çok farklı oldukları hemen görülebilir. Kuran'a uyan Müslümanların samimi, teslimiyetli, akıllı davranışları, hikmetli konuşmaları ve Allah'a yakınlıkları bu kişilerde hissedilmez. Aksine çevrelerindeki insanlara din ahlakını benimsemiş bir kişinin yaşaması imkansız olan bir soğukluk, resmiyet, samimiyetsizlik, yapmacıklık ve gerilim hissi verirler.

Kuran'da, Peygamberimiz (sav)'in yanında yer alan insanlar arasında da bu karakterde kişiler olduğuna işaret edilmektedir. Bu kişiler Peygamber Efendimizin çok yakınında oldukları, O'nunla konuşabildikleri, O'nun tebliğlerine şahit oldukları halde, Kuran ahlakına uygun yaşamak konusunda ciddi bir pasiflik içinde olmuşlardır. Hatta Peygamber Efendimiz (sav) gibi mübarek bir insana karşı yalana başvurmakta bir mahsur görmemişlerdir. Allah münafık karakterine sahip insanların bu ahlaklarını şu şekilde deşifre ederek bizlere bildirmektedir:

**Münafıklar sana geldikleri zaman: "Biz gerçekten şehadet ederiz ki, sen kesin olarak Allah'ın elçisisin" dediler. Allah da bilir ki sen elbette O'nun elçisisin. Allah, şüphesiz münafıkların yalan söylediklerine şahitlik eder. (Münafikun Suresi, 1)**

Bu kişiler Peygamberimiz (sav)'i yakından tanımalarına ve Kuran ayetlerini bilmelerine rağmen, Hz. Muhammed (sav)'in hak peygamber olduğuna kalben inanmamışlardır. Ancak kendilerini belli bir süre Müslümanlardan gizlemek ve onların kendilerine sağladığı imkanlardan faydalanmak amacıyla Peygamberimiz (sav)'e karşı yalan söylemekte bir sakınca görmemişlerdir.

Bu insanlar sabır gösterme, tevazu, fedakarlık, sadakat, vefa ve benzeri mümin özelliklerini yaşama konusunda da hep geridedirler. Hareketlerinde cahiliye karakteri, alışkanlıkları, tepkileri ve tavırları hakimdir. Örneğin, tevazunun nasıl olması gerektiğini bilmelerine rağmen kibirli, kendi aklını beğenen, yanına yaklaşılıp samimi diyaloğa geçilemeyen bir insan olurlar. Ne şekilde sabır göstermeleri gerektiğini bilmelerine rağmen son derece aceleci, beklemekte zorlanan, taleplerinin hemen gerçekleşmesini isteyen yüzeysel bir kişilik gösterirler. Aynı şekilde tevekküllü ve kaderin işlediğini bilen bir insanın genel halini çok iyi bilmelerine rağmen sürekli bu konuda sorun yaşayan, olayların sonucunu beklemeye dayanamayan, yaşadıklarını hayır gözüyle değerlendirmekte zorlanan bir yapı sergilerler. Hemen paniğe kapılır, şüpheye düşer ve korkarlar. Allah'ın, meydana gelen tüm olaylardaki mutlak kontrolünü kavrayamadıklarını tepkileriyle açık bir şekilde belli ederler.

Her konuda vicdana uyarak hareket etmek güzel ahlakın temelidir ve Müslüman özelliğidir. Müslümanların arasındaki pasifist insanlar ise vicdanlarını tam olarak

kullanmazlar. Kolaylarına gelen konularda vicdanlarına uyar, nefislerine ağır gelen, çıkarları ile çatışan ya da üşendikleri konularda uymazlar. Örneğin bu insanlar affediciliği, mutedil bir ahlakı anlatabilir, konuyla ilgili ayetleri de söyleyebilirler. Ne var ki böyle bir ahlakın gösterilmesi gereken bir an geldiğinde nefislerine uyarlar. Örneğin vicdanları diğer Müslümanlar gibi canlı olmayı, her konuda tam bir Müslüman şevki içinde yaşamayı söylerken bu insanlar nefislerine uyarak işleri yavaşlatmayı, ağırdan almayı çıkarlarına daha uygun bulurlar. Oysa gerçek bir Müslümanın vicdanı, nefsine daima üstün gelir. Allah bir ayetinde Müslümanların bu ahlak özelliğini şöyle bildirmiştir:

**İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah'ın rızasını ara(yıp kazan)mak amacıyla nefsini satın alır... (Bakara Suresi, 207)**

Müslüman öfkesini yener, kindar değildir. Nefsindeki kötülükleri yenmekten de büyük zevk alır. İnsanları affetmekten, bağışlamaktan, onlara karşı hoşgörülü olmaktan hoşlanır. Çünkü Allah Kuran'da Müslümanlara şöyle emretmiştir:

**Sizden, faziletli ve varlıklı olanlar, yakınlara, yoksullara ve Allah yolunda hicret edenlere vermekte eksiltme yapmasınlar, affetsinler ve hoşgörsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nur Suresi, 22)**

Din ahlakını yaşamakta pasif davrananlar bu konulara da gereken önemi göstermez, nefislerine ters düşen durumlarda bir anda tüm kinlerini ve öfkelerini ortaya dökebilirler. Kimi zaman da olumlu ya da olumsuz hiçbir tepki vermeyerek iyice pasif bir tavır içine girerler. Böylece Müslümanlar için önemli olan konuların kendilerini ilgilendirmediği mesajını vermiş olurlar. Manevi değerlere karşı yapılmış sözlü bir saldırı karşısında dahi haklı bir öfke duymazlar. Amaçları, bu ilgisiz halleriyle, duyarsız, tepkisiz olmanın makbul olduğunu çevrelerindeki zayıf kişilere sinsice hissettirmektir. Bu metodla başka insanları da pasifliğe sürükleyebileceklerini düşünürler. Oysa bu tarz tepkilerin ne anlama geldiğini çok iyi bilen basiret sahibi Müslümanlar, çevrelerinde din ahlakını yaşamak konusunda çekimser kalan, münafık karakterli insanları gördükçe daha dikkatli ve temkinli hareket etmeye başlarlar.

Burada belirtilmesi gereken önemli bir nokta da bu insanların güzel ahlak sergilememeye özellikle itina etmeleridir. Daha önce de belirttiğimiz gibi bu kişiler insaniyeti, fedakarlığı, sadakati, merhameti, sabrı kısaca güzel ahlakı bilmeyen insanlar değillerdir. Aksine bunların her birini çok iyi bilir, sorulduğunda Kuran'da yer alan ayetlerle anlatabilirler. Fakat hem imani zaafiyet içinde oldukları hem de Müslümanlara kendilerince değer vermediklerini vurgulamak için bunları kasten uygulamazlar. Yoksa bu insanlar karşılığında yüklü bir maddi çıkar elde edeceklerini bilseler, gereken her

türlü fedakarlığı yaparlar. Kendilerinden istenen ahlakı kusursuz denecek bir şekilde yerine getirirler. Örneğin çıkar elde edecekleri kişi bir şirketin üst düzey yöneticisi ise o kişinin her dediğini eksiksiz yerine getirir, son derece uyumlu bir tavır sergiler, o kişinin her türlü tavrına karşı alttan alan, itaatli ve tevazulu bir tavır içinde olurlar. Bunları yapmaları onların güzel ahlakını göstermez elbette. Aksine gerektiğinde güzel davranmayı bildikleri halde bunu uygulamamaları, bu kişilerin sinsiliğinin açık bir delilidir.

Bu kişilerde dikkat çeken bir önemli nokta da -Kuran ahlakından son derece uzak olmalarına rağmen-, nefislerine zor gelen bir durum oluştuğunda, ayetleri Müslümanlara karşı kullanarak kendilerini savunmaya kalkışmalarıdır. Bu durumda karşı tarafa; yaptıklarının kaderde olduğunu, hataları kendi istekleriyle yapmadıklarını, kendilerine karşı mutlak bir hüsn-ü zanla yaklaşılması gerektiği yönünde hatırlatmalar yaparlar. Amaçları karşı tarafın tebliğini engellemek, kişiyi konuşamaz, Kuran'la hatırlatma yapamaz hale getirmektir. Oysa Müslümanlar herşeyin kaderde olduğunu ve Allah'ın izniyle meydana geldiğini zaten bilirler. Ancak dünyadaki imtihanlarının bir gereği olarak olayları görünen şekilleriyle ve Kuran'da verilen ölçüler doğrultusunda değerlendirirler. Bu nedenle Müslümanları pasifize etme amacı taşıyabilecek her türlü tavra ve münafık alametlerine karşı her an dikkatli olmak ve gereken tedbirleri almak durumundadırlar.

Allah Kuran'da, "(Sözde) Aciz bırakmak için ayetlerimiz hakkında çaba harcamış olanlar..." (Sebe Suresi, 5) ayetiyle bu kişilerin doğruları perdelemek ve Müslümanların hareket kabiliyetlerini kısıtlayıp onları pasifize etmek amacıyla "acze düşürücü çabalar harcadıklarını" bildirmektedir. Genel ahlakları nedeniyle; yanlarında okunan ayetleri ve bunlara ait açıklamaları -ileride kendilerini temize çıkarmaları gerektiğinde kullanmak amacıyla- dinleyen ve akıllarında tutan söz konusu kişilerin bu şeytani çabaları hiçbir şekilde sonuç vermez. Bu kişilerin, ayetleri kendi çarpık zihniyetleri doğrultusunda yorumlamaya kalkıştıkları bir ayette şöyle haber verilmiştir:

**Sana Kitab'ı indiren O'dur. Ondan, Kitab'ın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. <u>Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar.</u> Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: "Biz ona inandık, tümü Rabbimiz'in katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)**

## Salih Ameller Yapmak Konusunda Şevksiz ve İsteksiz Olmaları

Allah Kuran'da pek çok ayetle salih amellerde bulunmanın önemini bizlere hatırlatmıştır. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

**Şüphesiz, iman edip salih amellerde bulunanlar; onlar için kesintisiz bir ecir vardır. (Fussilet Suresi, 8)**

**Artık iman edip salih amellerde bulunanlara gelince; Rableri onları Kendi rahmetine sokar. İşte apaçık olan 'büyük mutluluk ve kurtuluş' budur. (Casiye Suresi, 30)**

**İman edip salih amellerde bulunanlar ise; işte onlar da, yaratılmışların en hayırlılarıdır. (Beyyine Suresi, 7)**

Din ahlakını tam olarak kabullenmeyen insanların en dikkat çeken özelliklerinden biri ise, salih amel konusundaki isteksizlikleri ve ağırlıklarıdır. Allah "Şüphesiz içinizden ağır davrananlar vardır..." (Nisa Suresi, 72) ayetiyle Müslümanlar arasındaki bu tür şahısları haber vermiştir. Bu insanlar hayırlı işler yapmak konusunda son derece çekimser bir tutum gösterirler. Kendi çıkarları için olmadığı sürece Müslümanların faydasına olacak bir iş yapmaya yanaşmazlar. Allah ayetinde salih amellerde bulunanlar ile çekimser davranan insanlar arasındaki farkı şu şekilde bildirmiştir:

**Ama iman edenler ve salih amellerde bulunanlar, onlara ecirlerini eksiksiz ödeyecek ve onlara Kendi fazlından ekleyecektir de. Çekimser davrananlar ve büyüklenenler, onları acıklı bir azapla azaplandıracaktır ve kendileri için Allah'tan başka bir (vekil) koruyucu dost ve yardımcı bulamayacaklardır. (Nisa Suresi, 173)**

Söz konusu insanlar her an müminleri bırakıp, cahiliye yaşantılarına geri dönme kapısını açık bıraktıklarından, yapacakları salih amelleri kendilerince boşa harcanan bir vakit olarak görürler. Eğer çok çalışır ve emek harcarlarsa ileride pişmanlık duyabileceklerini hesaplar ve bu nedenle hizmet konusunda son derece gevşek ve isteksiz olurlar.

Allah'a kesin bir bilgiyle inanan bir insan ise Allah'ın hoşnutluğunu, rahmetini ve cennetini kazanmak için elinden gelenin en fazlasını yapmak ister. Bir işi bitirip hemen diğer bir hayırlı işe geçer; olabilecek en süratli, en kapsamlı ve en doğru şekilde dine hizmet eder. Allah'a olan bağlılığını elinden gelen en hayırlı hizmetleri yaşamına sığdırarak göstermek için ciddi bir çaba harcar. Daima İslam'ın, Müslümanların yararına düşünür, tüm insanların barış, dostluk, güven ve huzur içinde yaşamaları için fikirler

getirir ve bunları uygular. Bu nedenle gerçek dindarlığın önemli alametlerinden biri Allah rızası için yapılan hizmetlerdeki şevk ve istektir.

Ancak kalbinde hastalık olan insanlar, karşılıksız yapacakları hayırlı bir hizmet girişiminde bulunmazlar. Kalplerinde onları karşılıksız hizmete yöneltecek güçte bir Allah sevgisi ve korkusu yoktur. Bu nedenle karşılıksız olarak yorulmak, gerektiğinde uykusuz kalmak, fedakarlıkta bulunmak ağırlarına gider. "Eğer dünyevi bir menfaatim olmayacaksa neden kendimi yorayım" şeklinde sapkınca düşündükleri için üzerlerinde daima bir yavaşlık olur. Maddi kazanç elde etme ihtimali olan işler için gece gündüz uykusuz kalmayı, yorulmayı hatta her türlü fedakarlığı göze alırken, Allah rızası için yapılacak bir hizmeti kendilerince büyük bir yük olarak görür ve yaptıkları her işte müminleri minnet altında bırakmak isterler. Ancak elbette ki bu hiçbir iş yapmazlar anlamına da gelmez. Bu sinsi karakterli insanlar kendilerini çevrelerine dindar gösterecek, dikkat çekmeyecek kadar hizmet eder ve minimum emek sarf ederek hayatlarını sürdürmek isterler. Çoğu zaman da kendilerini belli etmemek için çeşitli entrikalara başvururlar. Hastalık, yeteneksizlik, beceriksizlik, kavrama güçlüğü çekme gibi bahanelerle kendilerini her zaman geride tutarlar. Böylece hayır işlemeyi istediklerine ama beceremediklerine ve zeka olarak da kavrayamadıklarına Müslümanları inandırmaya çalışırlar. Allah bu sinsi mantığı kullanan insanlarla ilgili olarak Kuran'da, Asr-ı Saadet döneminde yaşayan münafıkların Peygamberimiz (sav) ile birlikte savaşa girmekten kaçınmalarını örnek vermektedir:

**Münafıklık yapanları da belirtmesi içindi. Onlara: "Gelin, Allah'ın yolunda savaşın ya da savunma yapın" denildiğinde, "Biz savaşmayı bilseydik elbette sizi izlerdik" dediler. O gün onlar, imandan çok küfre daha yakındılar. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlardı. Allah, onların gizli tuttuklarını daha iyi bilir. (Al-i İmran Suresi, 167)**

Münafık karaktere sahip bu insanların cahiliyeye olan sevgileri Allah'a olan sevgilerinden daha güçlüdür. Bu nedenle cahiliye ahlakının yaşandığı ortamlardaki hareketlilikleri, canlılıkları, neşeleri müminlerin arasındayken yerini bıkkınlığa, üşengeçliğe ve ağırlığa bırakır. Bu karakterdeki insanların Allah anıldığı zaman öfke duydukları, Allah'ın anılmadığı ortamlarda ise sevince kapıldıkları bir ayette şöyle bildirilmiştir:

**Sadece Allah anıldığı zaman, ahirete inanmayanların kalbi öfkeyle kabarır. Oysa O'ndan başkaları anıldığında hemen sevince kapılırlar. (Zümer Suresi, 45)**

Gerçek dindarlar ise, Allah'ın rızasını, rahmetini ve cennetini kazanacak olmanın umudu ve sevinci ile, her anlarında çok şevkli, canlı ve çalışkandırlar. Allah ayetlerde müminlere şöyle buyurmuştur:

**Şu halde boş kaldığın zaman, durmaksızın (dua ve ibadetle) yorulmaya- devam et. Ve yalnızca Rabbine rağbet et. (İnşirah Suresi, 7-8)**

Allah bir başka ayetinde ise müminlere "…hayırlarda yarışınız..." (Bakara Suresi, 148) diye emreder. Bu ayetlere uyan müminler, bir an dahi boş kalmadan, gün boyunca sürekli olarak hayırlı işlerin peşinde olurlar. Her konuda birbirlerine öncelik tanıyan, asla rekabet içinde olmayan müminler, hayır işlemek ve iyilik yapmak konusunda birbirleriyle yarış içindedirler. Her an bir ecir kazanmak için fırsat kollar, hiçbir zaman üşenmeden, başkasına bırakmadan, ertelemeden önlerine çıkan her salih ameli yerine getirirler. Yorulduklarında ise, bunu dile dahi getirmeden başka bir işle yorulmaya devam ederler. Yaptıklarından dolayı ise hiç kimseyi minnet altında bırakmaz, kimseye iyilik yapıyormuş edasında olmazlar. Aksine Allah'a, Allah'ın rızasına ve rahmetine ve ölmeden önce toplayacakları sevaplara muhtaç olduklarını bilerek, tevazu ve kanaatkarlık içinde, hiç kimseden tek bir teşekkür dahi beklemeden salih amellerde bulunurlar.

Görüldüğü gibi din ahlakını benimsemeyen, "Allah'a bir ucundan ibadet eden" (Hac Suresi, 11) insanlar ile, gerçek, samimi müminlerin halleri, tavırları ve dünyaya bakış açıları tamamen birbirinden farklıdır. İlk bakışta her ikisi de Müslümandır, her ikisi de dindar olduğunu, Allah'a ve ahiret gününe iman ettiğini söyler. Ancak Kuran'a göre değerlendiren bir insan için, dinin özünü yaşayan ve kendini tam olarak Allah'a teslim etmiş bir kişiyle, sahte dindarlık gösteren kişi arasındaki fark açıktır.

## Zorluk Dönemlerinde Bahaneler Öne Sürerek Geri Kalmaları

Pasifizm taraftarları İslam'ı ve Müslümanları ilgilendiren konularda geride kalmayı tercih eden insanlardır. Hep dıştan, sinsi bir gözle ses çıkarmadan gelişmeleri izlemeyi tercih ederler. Hiçbir zaman olaylara müdahele eden, zararı ya da tehlikeyi ortadan kaldırmak için akıl kullanan kişiler olmazlar. İslam'ın menfaatini korumaya yönelik bir yaklaşımları olmaz. Bir insanın sonsuz cennet hayatını kaybetmesine, imanını yitirmesine sinsice seyirci kalırlar. Müslümanların faydalı çalışmalarına ve güzel çabalarına şahit oldukları halde kendileri tembelce oturmayı tercih ederler. Uyguladıkları sistem, ya kolay işlere talip olmaktır ya da birtakım aslı olmayan bahaneler ortaya atarak salih amellerden uzak durmaktır. Allah onların cahilce bir uyanıklık içinde izledikleri bu politikalarına karşı Müslümanları uyarır. Onların, Kendi katında, çalışkan, her işi kusursuz denecek bir itina ve çaba ile tamamlayan Müslümanlarla bir olmadıklarını haber verir:

**Hacılara su dağıtmayı ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman eden ve Allah yolunda cehd edenin (çaba harcayanın) (yaptıkları)**

**gibi mi saydınız? (Bunlar) Allah katında bir olmazlar. Allah zulmeden bir topluluğa hidayet vermez. (Tevbe Suresi, 19)**

**Mü'minlerden, özür olmaksızın oturanlar ile, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cehd edenler eşit değildir. Allah, mallarıyla ve canlarıyla cehd edenleri oturanlara göre derece olarak üstün kılmıştır. Tümüne güzelliği (cenneti) va'detmiştir; ancak Allah, cehd edenleri oturanlara göre büyük bir ecirle üstün kılmıştır. (Nisa Suresi, 95)**

Müslümanları cahilce yöntemlerle kandıracaklarını uman bu karakterdeki kişiler için elde ettikleri küçük bir çıkarın ya da kazancın önemi çok büyüktür. Onlar biraz daha fazla oturmak, biraz daha az iş yapmak ya da yaptığını biraz daha az zaman harcayarak baştan savma bir şekilde bitirmekle kazançlı olduklarını zannederler. En önemlisi de bu şekilde kendilerince uyanıklık yaptıklarını, kendilerini yormayarak, samimi Müslümanlar gibi dikkat ya da irade sarf etmeyerek en doğru işi yaptıklarını zannederler.

Bu kişilerin asıl amaçları Müslümanlar içinde pasif bir harekete öncülük etmek olduğundan, bu amaçlarına uygun her türlü ahlaki zaafı gösterirler. Örneğin Müslümanlar Kuran ahlakının tebliğ edilmesi, insanların kalplerinin İslam ahlakına ısındırılması için tüm gayretleriyle çalışırlarken, onlar aksine, Müslümanların bu çalışmalarından kaçmanın yollarını ararlar. Bu amaçla akla gelmedik bahaneler ortaya atmakta da bir mahsur görmezler. Allah, Müslümanlarla bu kişiler arasında en belirleyici özelliklerden birinin iki grup arasındaki şu fark olduğunu haber vermektedir:

**Allah'a ve ahiret gününe iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cehd etmekten (çaba harcamaktan) (kaçınmak için) senden izin istemezler. Allah takva sahiplerini bilendir. Senden, yalnızca Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, kalpleri kuşkuya kapılıp, kuşkularında kararsızlığa düşenler izin ister. (Tevbe Suresi, 44-45)**

Ayetlerden anlaşıldığı gibi bu insanlar Müslümanların harcadığı gibi samimi bir çaba harcamak niyetinde olmadıklarından hemen bahaneler öne sürerek kaçma eğilimi gösterirler. Kuran'da Peygamber Efendimiz (sav) döneminde de yaşamış olan bazı zayıf karakterli kişilerin öne sürdükleri kimi bahaneler şöyle bildirilmektedir:

**Allah'ın elçisine muhalif olarak (savaştan) geri kalanlar oturup-kalmalarına sevindiler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad etmeyi çirkin görerek: "Bu sıcakta (savaşa) çıkmayın" dediler. De ki: "Cehennem ateşinin sıcaklığı daha şiddetlidir." Bir kavrayıp-anlasalardı. (Tevbe Suresi, 81)**

**"... Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye peygamberden izin istiyordu; oysa onlar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı. (Ahzab Suresi, 13)**

**"... Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık."... (Tevbe Suresi, 42)**

Cahiliye yaşamından kopamayan, dünya hayatına duydukları tutkulu bağlılıktan uzaklaşamayan bu insanlar, dünyayı ahirete tercih ettiklerini açık açık ifade edemezler. Bu nedenle niyetlerini, ortaya attıkları çeşitli bahanelerle iman edenlere hissettirirler. Yukarıdaki ayetlerde belirtildiği gibi; kimi bedensel olarak diğer Müslümanlar gibi güçlü ve sağlıklı olmadığı, kimi havanın sıcak olmasının sağlığı için olumsuz etkisi olduğu gibi bahaneler ortaya atarak, kimi de sosyal durumunun İslam ahlakını gereği gibi yaşamasına engel olduğunu, diğer Müslümanlar gibi çaba göstermesini engellediğini öne sürerek kaçar.

Bu kişiler izin isterken öne sürecekleri bahaneyi ve kullandıkları ifadeleri de sinsice seçerler. Öne sürdükleri bahanelerle Müslümanları pasifize edebileceklerini, onların kendilerine hak vereceklerini zannederler. Nitekim Kuran'ı iyi bilmeyen bir insan bu kişilerin izin isterlerken kullandıkları mantıkları ya da ortaya attıkları bahaneleri makul karşılayabilir. Oysa Kuran'da anlatılan münafık karakterini çok iyi tanıyan Müslümanlar, söz konusu kişilerin din ahlakından uzaklaşmak amacıyla kullandıkları bu ifadelerin, onların gerçek niyetlerini ortaya koyduğunun farkındadırlar. Bu esnada Allah'ın adını anarak sözde samimiymiş gibi görünmeye çalışmaları, sürekli

yemin etmeleri de Müslümanlar için önemli bir delildir. Çünkü Allah Kuran'da bu yönlerini de belirtmiştir.

Peygamberimiz (sav) döneminde de münafıklar benzer taktiklere başvurmuşlardır. Bu insanlar kendilerince samimi olduklarına Hz. Muhammed (sav)'i inandırarak, O'nun kendilerine hak vermesini sağlamaya çalışmışlardır:

**Eğer yakın bir yarar ve orta bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Ama zorluk onlara uzak geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendi nefislerini helaka sürüklüyorlar. Allah onların gerçekten yalan söylediklerini biliyor. (Tevbe Suresi, 42)**

**Münafıklar sana geldikleri zaman: "Biz gerçekten şehadet ederiz ki, sen kesin olarak Allah'ın elçisisin" dediler. Allah da bilir ki sen elbette O'nun elçisisin. Allah, şüphesiz münafıkların yalan söylediklerine şahidlik eder. Onlar, yeminlerini bir siper edinip Allah'ın yolundan alıkoydular. Doğrusu ne kötü şey yapıyorlar. (Münafikun Suresi, 1-2)**

Ayetlerden de anlaşıldığı gibi münafık karakterli insanlar, yeminler ve süslü ifadeler kullanarak kendilerini iyi niyetli ve imanlı göstermeye çalışırlar. Ancak Allah, verdiği bu örneklerle onların gerçek niyetlerini tüm Müslümanlara deşifre ederek bildirmektedir.

## Sevgi ve Saygı Göstermekte Pasif Olmaları

Pasifist kişilikleriyle Müslümanlar içinde ayrı bir yapı ve kültür oluşturma çabasında olan kişilerin tanınmasında belirleyici olan diğer bir faktör de bu kişilerin iman edenlere karşı mesafeli yaklaşımlarıdır.

İman edenler ahirette sonsuza kadar birarada yaşamanın umudu içinde olan insanlardır. Onların bu heyecanları henüz dünyadayken ruhlarını sarar. Onları birbirlerine kenetler. Allah müminlerin, "birbirlerine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağladıklarını" (Saf Suresi, 4) bildirerek, iman edenler arasındaki yakınlık, samimiyet ve dostluğa da haber vermiştir. Allah Müslümanlar arasındaki bu güçlü bağı Kuran'da şöyle belirtmektedir:

**Mü'minler ancak kardeştirler... (Hucurat Suresi, 10)**

**Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız... (Al-i İmran Suresi, 103)**

Müslümanların arasındaki bu derin ve Allah'a imana dayalı güçlü bağ, beraberinde birbirlerine yoğun bağlılık, sevgi ve saygıyı getirir. Ancak Müslümanlar arasındaki sevgi ve saygı cahiliye insanlarında görülen geçici ve güçsüz temellere dayalı sevgi gibi değildir. Yaşanılan sevgi, tümüyle Allah'a olan derin sevgi ve korkuya dayalı son derece güçlü bir histir. Müslümanlar Allah'a olan iman ve sadakatlerinden kaynaklanan bir sevgiyle birbirlerini severler. Karşılarındaki kişilerde gördükleri iman alametleri ne kadar güçlüyse o kişilere olan güvenleri, sevgi ve saygıları da o derece güçlü olur.

Allah Kuran'da sevgi duyarlılığına sahip olmayı üstün bir meziyet olarak bildirir:

**Katımızdan ona bir sevgi duyarlılığı ve temizlik (de verdik)… (Meryem Suresi, 13)**

Ancak karşısındaki insanlara iman gözüyle bakmayan, Müslümanların Allah'ın rızasını kazanmak için gösterdikleri samimi gayreti değerlendirmekten yoksun olan kişiler, onlara karşı sevgi ya da bağlılık hissetmezler. Bu tarz insanlar maddi çıkar elde edemedikleri bir insana bağlanmayı akılcı bulmazlar.

Bu kişiler yalanlarıyla sevgisizliklerini ne kadar perdelemeye, gizlemeye çalışsalar da soğuk ve sevgisiz bakışları ve Müslümanlarla samimi diyalog kuramamaları ile asıl niyetlerini göstermiş olurlar. Özellikle kişiliklerinde baskın olan soğuk, duyarsız ve insanlardan uzak yapı, bu insanların gerçek karakterleri hakkında Müslümanlara ciddi alametler vermektedir. Müslümanların genelinde hakim olan sıcak, sevecen, samimi dostluk yerine, bu kişilerde soğuk, ters, uzak ve farklı bir kişilik hakimdir. Sevgi ifade etme yeteneklerinin olmamasından dolayı normal insanların gözlerinde oluşan sevgiyi ifade eden sıcak ve dostane anlam bu kişilerde oluşmaz. Aksine kurnaz, bilgiç, resmi, anlamsız, soğuk ve esrarengiz bakışlarıyla Müslümanları izlerler. Hz. Muhammed (sav) zamanında yaşayan bazı kimselerin, Kuran'ı dinlerken Peygamber Efendimize yönelttikleri bakışları bu durumun örneklerindendir. Rabbimiz, bu ahlaktaki kişilerin bakışlarını şöyle haber vermiştir:

**O inkar edenler, zikri (Kur'an'ı) işittikleri zaman, <u>seni neredeyse gözleriyle devireceklerd</u>i. "O, gerçekten bir delidir" diyorlar. Oysa o (Kur'an), alemlere bir zikr (öğüt, hatırlatma, hüküm ve üstün bir şeref)den başka bir şey değildir. (Kalem Suresi, 51-52)**

Genel anlamda bakıldığında Müslümanların hiçbiriyle samimi bir ilişki kuramadıkları, yakın diyebilecekleri bir dostlarının olmadığı görülür. Bu kişilerin kurdukları dostluklar daha sonraki sayfalarda üzerinde duracağımız gibi, kendileri gibi zayıf buldukları kişileri taraftarları haline getirerek pasifize etmek amaçlıdır. Allah

kalbinde hastalık olan insanların birbirlerini tanıyıp kolladıklarını ve birbirlerine yakınlık gösterdiklerini ayetlerde şöyle haber vermektedir:

**Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi. Kendi yakınlarına döndükleri zaman neşeyle dönerlerdi. (Mutaffifin Suresi, 30-31)**

Salih Müslümanların Kuran'a dayalı olan ahlak anlayışlarında sevginin, samimiyetin ahirete yönelik güçlü bir dostluğun son derece önemli yeri vardır. Müslümanlar samimi bir insanı güzel bakışlarından, sevgi duyarlılığından ve yakınlığından tespit edebilirler. Bu ölçülerin dışındaki insanlara; yani yukarıda saydığımız şekilde soğuk, mesafeli, sevgisini hissettirmeyen bir kişilik sergileyenlere ise haklı olarak kuşkuyla bakarlar. Onların bu mesafeli tavırlarının altında din ahlakına ve Müslümanlara karşı besledikleri buğz ve kin olduğundan şüphelenirler. Allah Müslümanlara, bu kişilere güvenip onları sırdaş edinmemelerini emreder ve içlerinde yaşadıkları hainliğin dışa yansıttıklarından çok daha büyük olduğunu haber verir:

**Ey iman edenler, sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size kötülük ve zarar vermeye çalışıyor, size zorlu bir sıkıntı verecek şeyden hoşlanırlar. Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışa vurmuştur, sinelerinin gizli tuttukları ise, daha büyüktür. Size ayetlerimizi açıkladık; belki akıl erdirirsiniz. (Al-i İmran Suresi, 118)**

## Allah'ı Anmamaları

Müslümanların en önemli özelliklerinden biri sürekli olarak Allah'ı anmalarıdır. Onlar konuşmalarında daima Allah'ı över, O'nu en içten bir saygıyla yüceltirler. Müslümanlar arasında pasifizmi yaymaya çalışan kişiler ise Allah'ı olabildiğince az anarlar. Hatta Allah'ın anıldığı ortamlardan mümkün olduğunca uzaklaşmaya çalışırlar. Bir ayette şöyle buyurulmuştur:

**Ve onların kalpleri üzerine, onu kavrayıp anlamalarını engelleyen kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kur'an'da sadece Rabbini "bir ve tek" (İlah olarak) andığın zaman, 'nefretle kaçar vaziyette' gerisin geriye giderler. (İsra Suresi, 46)**

Allah'ın ayette bildirdiği gibi şeytan bu insanları sarıp-kuşatmıştır ve onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. (Mücadele Suresi, 19) Yeme, içme, giyim kuşam, müzik, spor gibi konularda son derece neşeli ve coşkulu konuşmalar yapan bu insanlar, Allah'ın anıldığı sohbetlerde aynı canlılık ve şevk içinde olmazlar. Son derece durgun ve tutuk bir üslup kullanırlar. Fakat tamamen suskun kalmaktan da çekindiklerinden olabildiğince ezbere konuşmalar yapar, konuyu bir an önce başka yönlere çekerek değiştirmeye çalışırlar. Bu insanların samimi olarak Allah'ın Zatı'nı övdüklerini,

yüceliğini anlattıklarını duymak neredeyse mümkün değildir. Konuşmaları Müslümanlardan farklı olarak samimiyetten uzak, yapmacık bir üslupla dini konular üzerine kendilerince felsefe yapmaya (İslam dinini tenzih ederiz) yöneliktir. Allah'ın ismini zikretmekten, imani konuları, güzel ahlakı konuşmaktan bilinçli olarak kaçınırlar. Çünkü kalben tam olarak benimsemedikleri bir inancı savunmak ve anlatmak gururlarına ağır gelir. Bu nedenle de Allah'ı anarken çoğu zaman hafızalarında saklı kalan bilgileri, başkalarından duydukları belli kalıplarla dile getirir, samimi bir konuşma yapamazlar.

Müslümanların ise kalplerinde ve düşüncelerinde sürekli Allah olduğu için dile getirdikleri düşünceleri de hep samimi kanaatleridir. Allah Kuran'da müminlerin bu düşünce şekillerini, "Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek yücesin, bizi ateşin azabından koru." (Al-i İmran Suresi, 191) ayetiyle haber verir. Bir başka ayetinde ise Allah, müminlerin kalplerinin ancak Allah'ı anarak tatmin olduğunu bildirmektedir:

**Bunlar, iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olanlardır. Haberiniz olsun; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur. (Rad Suresi, 28)**

Müslümanların Allah'a olan sevgisi, pasifizmi savunan insanların ticarete, eşlerine, dostlarına, ailelerine ya da herhangi bir konuya duydukları düşkünlük ve sevgiyle kıyas edilemeyecek kadar büyüktür. Bu yüzden de düşüncelerinde ve dillerinde sürekli Allah'ın zikri vardır. Allah bir ayetinde gerçek dindarların Allah'a duydukları sevginin gücünü şu şekilde bildirmektedir:

**İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını 'eş ve ortak' tutanlar vardır ki, onlar (bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür... (Bakara Suresi, 165)**

Gerçek dindarların aksine pasifist bir karakter sergileyen kişiler, kendileri Allah'ı anmaktan uzak oldukları gibi başkalarını da alıkoymaya çalışırlar. Allah, "Allah'ın mescidlerinde O'nun isminin anılmasını engelleyen ve bunların yıkılmasına çaba harcayandan daha zalim kim olabilir?..." (Bakara Suresi, 114) ayetiyle söz konusu insanların bu yönlerini Kuran'da haber verir.

Bu kişiler Allah'ın "... sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın" (Muhammed Suresi, 30) ayetinde bildirdiği gibi Müslümanlardan tamamen farklı olan konuşma üslupları ile tanınırlar. Kullandıkları tarz, onların Müslüman ahlakında olmadığı hissini verir. Müslümanların asla tenezzül etmeyecekleri, basit şeylere fazlasıyla değer verdiği hissi uyandıran, olayların Allah'ın kontrolünde olduğunu

unutmuş bir insanın kullanabileceği bir konuşma tarzları vardır. Birkaç kitap ya da gazete okuyarak elde ettikleri bilgileri karşı tarafa süslü cümleleriyle, imani sıcaklık ve tevazudan uzak soğuk ve entel üsluplarıyla anlatırlar. Onlar bunu Müslümanlara karşı bir "sükse yapma" vesilesi ya da bir üstünlük olarak görseler de bunların hiçbiri kalplerinde, bekledikleri rahatlamayı ve huzuru sağlamaz. Onların vicdanlarındaki derin baskıyı ve sıkıntıyı kaldırmaz. Aksine sürekli huzursuz ve korku içinde yaşamalarına neden olur.

## Olumsuz Telkine ve Vesveseye Açık Olmaları

Din ahlakını tam anlamıyla yaşamakta çekimser davranan kişilerin imani zaafları, cahiliye inancına sahip insanların olumsuz telkinlerine de açık olmalarına neden olur. Kendilerine dinin gerekli olmadığı, sadece dünyaya bağlı bir hayat şeklinin yeterli olacağı yönünde sapkın açıklamalar yapılsa, bunu seve seve tasdikleyebilirler. Ya da bir kişi bu kimselere gidip "ben inkarcı oldum, artık dine ve ibadetlerin gerekliliğine inanmıyorum, cahiliye mantığında bir hayat yaşayacağım" dese, bu da onların hoşuna gider. Bu ve benzer telkin ve teklifler karşısında bu kişilerin iradesi hemen kırılır ve din ahlakından uzak yaşayan insanlara kolayca uyum sağlarlar. Bu tip insanların, namaz kıldıkları veya bazı ibadetleri yerine getirdikleri için Müslüman olduklarını ve böyle rahmani olmayan çağrıları hoş karşılamayacaklarını düşünmek ise safça bir düşünce olur.

Bu kişiler çevrelerinde gördükleri geleneklerin etkisiyle doğrudan dini inkar etmekten belki çekinebilirler. Ve bu nedenle "Kuran ahlakından uzak bir hayat yaşa" diyen kişiye karşı usulen bir tepki verebilirler. Ama usulen karşı çıksalar da, pratikte cahiliyedeki gibi bir hayat tarzı gördükleri takdirde bunu sevinçle karşılarlar. Böyle bir hayat yaşamak için şiddetli bir istek duyarlar. Açık açık "biz inkarcı olduk, dine ve Kuran'a inanmıyoruz" diye açıklamasalar da, bu hayatın içinde yaşayan insanların gösterdikleri cahiliye ahlakını, çirkin davranış biçimlerini, batıl inanç şekillerini benimseyen ve destekleyen bir hayata olumlu bakarlar. Çevrelerindeki kişilerin ahiretin varlığını tamamen unutup dünyaya bağlanmalarından, salih amellerde bulunmak yerine boş ve amaçsız bir hayat yaşamalarından, hırsla dünya mallarını çoğaltmalarından, itibar kazanmak için hayasızca işler yapmalarından ya da Allah'ı razı etmek yerine insanları razı edecek bir hayat sürdürmelerinden rahatsız olmazlar. Hatta kalplerinde hastalık olan insanlar, böyle bir yaşam tarzı sürdüren insanların bu sapkın anlayışlarını ve dünya görüşlerini desteklediklerini çeşitli şekillerde onlara belli ederler. Allah Kuran'da böyle insanların durumunu şöyle açıklamaktadır:

**Kim imanından sonra Allah'a (karşı) inkara sapıp da, -kalbi imanla tatmin bulmuş olduğu halde baskı altında zorlanan hariç- inkara göğüs açarsa, işte onların üstünde Allah'tan bir gazab vardır ve büyük azab onlarındır. Bu, onların dünya hayatını ahirete göre daha sevimli bulmalarından ve şüphesiz Allah'ın da**

**inkar eden bir topluluğu hidayete erdirmemesi nedeniyledir. (Nahl Suresi, 106-107)**

Allah imandan sonra şeytani telkinlere aldanarak cahiliye inancına dönen insanların her dönemde Müslümanların yakınında bulunabileceklerini pek çok ayetinde haber verir. Kuran'da dikkat çekilen bu insan topluluklarından biri de Hz. Musa'nın kavmi içinde yaşayan zayıf iradeli insanlardır. Bunlar, Allah'ın sevdiği ve seçtiği, üstün ve güzel ahlaklı Hz. Musa'nın tebliğini ve manevi eğitimini birebir alan, gösterdiği mucizelere şahit olan insanlardır. Hz. Musa bu insanları, Allah'ın izniyle "kendilerini dayanılmaz işkencelere uğratan" Firavun'un esaretinden kurtarmış, onlara Allah'ın ayetlerini tebliğ etmiş ve hidayetlerine vesile olmuştur. Fakat Hz. Musa Allah'tan vahiy almak üzere kavminden ayrıldığında bu insanlar, Hz. Musa'nın yokluğunu fırsat bilerek Samiri adındaki sapkın inançları olan birinin şeytani telkinlerine kapılmışlardır. Kendisini son ana kadar dindar biri gibi tanıtmış olan Samiri'nin sapkın telkinleri, birçok insanı etkilemiş ve onları Allah'a şirk koşmaya yöneltmiştir.

Allah Hz. Musa'ya kavminin bu durumunu, "Dedi ki: "Biz senden sonra kavmini deneme (fitne)den geçirdik, Samiri onları şaşırtıp-saptırdı." (Taha Suresi, 85) şeklinde buyurarak haber vermiş ve bunun üzerine Hz. Musa kavmine geri dönmüştür. Bundan sonra olanları Allah ayetlerinde şöyle haber verir:

**... Dedi ki: "Ey kavmim, Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmadı mı? Size (verilen) söz (ya da süre) pek uzun mu geldi? Yoksa Rabbinizden üzerinize kaçınılmaz bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız?"**

**Dediler ki: "Biz sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden dönmedik, ancak o kavmin (Mısır halkının) süs eşyalarından birtakım yükler yüklenmiştik, onları (ateşe) attık, böylece Samiri de attı."**

**Böylece onlara böğüren bir buzağı heykeli döküp çıkardı, "İşte, sizin de ilahınız, Musa'nın da ilahı budur; fakat (Musa) unuttu" dediler. (Taha Suresi, 86-88)**

Görüldüğü gibi bu insanlar, sözlerinden kendiliklerinden dönmediklerini, Samiri'nin etkisiyle bunu yaptıklarını dile getirmişlerdir. Samiri'nin sapkın telkinleriyle imanlarından dönüp bir buzağı heykelini ilah edinir duruma gelmişlerdir. Samiri denilen sapkın kişi ise "... Ben onların görmediklerini gördüm, böylece elçinin izinden bir avuç alıp atıverdim; böylelikle bana bunu nefsim hoşa giden (bir şey) gösterdi." (Taha Suresi, 96) ifadesinden de anlaşılacağı gibi nefsine uyan bir kişidir. Bu topluluk vicdanlarını kullanmadıklarından bir kişinin telkinlerinin vesile olmasıyla Allah'a kulluktan vazgeçip kendi yaptıkları bir buzağı heykeline yönelme sapkınlığına kapılmışlardır. Ancak Hz. Musa aralarına döndüğünde, içine düştükleri durumu anlamalarına vesile olmuştur.

Hz. Musa'nın kavminin bir başka sapkınlığı da, Allah kendilerini denizden geçirerek, Firavun'u suda boğduktan sonra, yine doğru yoldan sapıp cahiliye insanlarına özenmeye başlamalarıdır. Bu özentileri o kadar ileri bir boyuta varmıştır ki, putlara tapan bir topluluk gördüklerinde, Hz. Musa'dan kendilerine put yapmasını isteyecek kadar çirkin bir cesaret ve ahlaksızlık gösterebilmişlerdir. Konuyla ilgili Kuran'da bildirilen ayetler şu şekildedir:

**... Putları önünde bel büküp eğilmekte olan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları (var; onların ki) gibi, sen de bize bir ilah yap." O: "Siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz" dedi.**

**"Onların içinde bulundukları şey (din) mahvolucudur ve yapmakta oldukları şeyler (ibadetler) de geçersizdir.**

**O sizi alemlere üstün kılmışken, ben size Allah'tan başka bir ilah mı arayacağım?**

**Hani size dayanılmaz işkenceler yapan, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı öldüren Firavun ailesinden sizi kurtarmıştık. Bunda Rabbinizden sizin için büyük bir imtihan vardı." (Araf Suresi, 138-141)**

İmani zaafiyet içinde olan bu insanların putlara ibadet eden bir topluluğu görmeleri sapmalarına neden olmuştur. İçlerinde hemen, bu sapkın inanca karşı bir eğilim meydana gelmiştir. Din ahlakından uzaklaştıran telkinlerin etkisine kapılmak, tarih boyunca pasifizmi savunan tüm insanların ortak bir özelliğidir.

Allah, Kuran'da bu insanların fitneye açık karakterlerini, "Eğer onlara (şehrin her) yanından girilseydi sonra da kendilerinden fitne (karışıklık çıkarmaları) istenmiş olsaydı, hiç şüphesiz buna yanaşır ve bunda pek az (zaman) dışında (kararsız) kalmazlardı." (Ahzab Suresi, 14) ayetiyle bildirmiştir. Bir başka ayette ise Allah "... Fitneye her geri çağrılışlarında içine başaşağı (balıklama) dalarlar..." (Nisa Suresi, 91) buyurmaktadır.

Bu insanların fitneye bu derece açık kişiliklerinin temelinde, esasen şeytanın telkinine açık olmaları vardır. Allah'a iman ve itaatten uzaklaşan bu kişiler, Allah'ın "İnsanlardan kimi, Allah hakkında bilgisi olmaksızın tartışır durur ve her azgın-kaypak şeytanın peşine düşer." (Hac Suresi, 3) ayetinde bildirdiği gibi şeytanın yolundan giderler. Ayette bildirilen "azgın-kaypak şeytanın peşine düşmeleri" ifadesi ise çok dikkat çekicidir. Çünkü bu kişiler, hayatlarının amacı yalnızca Allah'ın rızası, rahmeti ve cenneti olan Müslümanların arasında yaşarken, onlara benzemek ve Kuran ahlakına uymak imkanları varken, bile bile azgınlık yolunu tercih ederler. Allah bu durumlarını bir ayetinde "... Onlar her ayeti görseler bile ona inanmazlar; dosdoğru yolu (rüşd yolunu) da görseler, yol olarak benimsemezler, azgınlık yolunu, gördüklerinde ise onu yol olarak benimserler. Bu, onların ayetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gafil olmaları dolayısıyladır." (Araf Suresi, 146) şeklinde buyurarak bildirmektedir.

Bundan dolayıdır ki bu insanların zihinleri sürekli olarak şeytanın fısıltıları ve onun telkin ettiği vesveseler ile doludur. Allah'ın "(Şeytan) Onlara vaatler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara bir aldanıştan başka bir şey va'detmez." (Nisa Suresi, 120) ayetinde bildirdiği şeytani vaatler, bu insanları Allah'ın yolundan çevirerek din ahlakından uzak bir hayat şekline çekmektedir. Dolayısıyla birtakım dünyevi kaygılar taşıyarak din ahlakını yaşamaktan uzaklaşıp cahiliye yaşantısını benimseyen bu insanlar, aslında şeytanın bu boş vaatlerine aldanan insanlardır. Allah bu gerçeği, "Şüphesiz, kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra, gerisin geri (küfre) dönenleri, şeytan kışkırtmış ve uzun emellere kaptırmıştır." (Muhammed Suresi, 25) ayetinde de açıkça bildirir.

Vesveseye son derece açık olduklarından, cahiliye ahlakı içinde yaşayan insanlardan iş, evlilik, eğitim gibi çıkarlarına daha uygun olacağını düşündükleri bir teklif aldıklarında hemen ona yönelir, Allah'ı ve din ahlakını unuturlar. Oysa eğer bu teklifler Allah'ın rızasına uygunsa zaten Müslümanca bir ahlak göstererek de bu imkanı değerlendirebilirler. Ancak onlar, kendilerine din ahlakının yaşandığı ortamdan bir kaçış sebebi aradıkları için, bu vesileyle hemen Müslümanların arasından uzaklaşırlar. Benzer şekilde bu kişiler tatil, alışveriş, eğlence gibi konularda da yine cahiliye toplumunun telkinlerine çok açıktırlar. Eğlenceyi Allah'ın rızasına uygun olan bir işe ya da ibadete rahatlıkla tercih edebilirler. Peygamberimiz (sav) döneminde, bir eğlence gördüklerinde Peygamber Efendimizin yanından uzaklaşıp, cahiliye insanları ile birlikte boş işlere dalanların tavırları bu insanlarla büyük benzerlik göstermektedir. Allah bu kişilerin durumunu şöyle haber vermiştir:

**Oysa onlar (kendilerini tümüyle Allah'a ve İslam'a teslim etmeyenler) bir ticaret ya da bir eğlence gördükleri zaman, (hemen) ona sökün ettiler ve seni ayakta bıraktılar. De ki: "Allah'ın katında bulunan, eğlenceden ve ticaretten daha hayırlıdır. Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır." (Cuma Suresi, 11)**

Kuşkusuz bu insanların şeytanın aşıladığı fikirlere bu kadar açık olmaları Allah'ın bir hikmetidir ve bunda Müslümanlar için büyük hayırlar vardır. Çünkü kalbinde hastalık olan insanlarla Allah'tan korkan samimi insanlar bu vesileyle birbirinden ayrılmakta ve Müslümanlar bu insanları tanıyıp bilmektedirler. Allah bu gerçeği "Şeytanın (bu tür) katıp bırakmaları, kalplerinde hastalık olanlara ve kalpleri (her türlü) duyarlılıktan yoksun bulunanlara (Allah'ın) bir deneme kılması içindir. Şüphesiz zalimler, (gerçeğin kendisinden) uzak bir ayrılık içindedirler." (Hac Suresi, 53) ayetiyle haber vermektedir. Bir başka ayetinde ise Allah, "Bu, Allah'ın murdar olanı temizden ayırdetmesi; murdarı, bir kısmını bir kısmı üzerinde kılıp tümünü biriktirerek cehenneme atması içindir..." (Enfal Suresi, 37) şeklinde buyurmakta ve bunun Müslümanlar için ferahlık veren bir temizlik olduğuna işaret etmektedir.

## Tavır ve Konuşmalarının Samimiyete Değil Taklide Dayalı Olması

Müslümanlar arasında olup da pasifizm yanlısı olan kişilerin en dikkat çekici özelliklerinden biri de, samimiyetsizlikleridir. Bu, konuşmalarında ve tavırlarında kolaylıkla fark edilebilen bir durumdur. Müslümanların arasında kendilerini dindar gibi gösterebilmek amacıyla bazı ibadetleri yerine getirir, Müslümanlar gibi tavırlar sergiler, onlar gibi konuşurlar. Fakat tüm bunları inandıkları için değil, Müslümanlar arasında yer edinebilmek için taklidi olarak yaparlar. Her hal ve tavırlarında Müslümanları taklit ettiklerinden, dışarıdan bakan bir insan ilk bakışta bu kişileri Müslümanlardan herhangi biri sanabilir. Bu kişiler Allah'ın, "İşte (şu) namaz kılanların vay haline, ki onlar, namazlarında yanılgıdadırlar, onlar gösteriş yapmaktadırlar." (Ma'un Suresi, 4-6) ayetlerinde bildirdiği gibi namaz kılar, "İnfak ettiklerinin kendilerinden kabulünü engelleyen şey, Allah'ı ve elçisini tanımamaları, namaza ancak isteksizce gelmeleri ve hoşlarına gitmiyorken infak etmeleridir." (Tevbe Suresi, 54) ayetinde bildirildiği gibi mallarından ve paralarından ihtiyaç içinde olan insanlara göstermelik de olsa bazen yardımlarda bulunabilirler. Ancak yine ayetlerde açıkça görüldüğü üzere, Rabbimiz samimiyetsizlikleri nedeniyle onların ibadetlerini kabul etmeyecektir.

Şekli ibadetlerin yanı sıra Müslümanların tavır ve konuşmalarındaki pek çok ayrıntıyı da taklit edebilirler. Müslümanların bir konuyu dile getiriş biçimlerinden, kullandıkları üsluptan, oturup kalkmalarına kadar görünürdeki pek çok özelliklerini taklit edebilirler. Münafık karakterli insanların bu özelliklerini Allah Kuran'da "Sen onları gördüğün zaman cüsseli yapıları beğenini kazanmaktadır. Konuştukları zaman da onları dinlersin. (Oysa) Sanki onlar (sütun gibi) dayandırılmış ahşap-kütük gibidirler..." (Münafikun Suresi, 4) ayetiyle haber vermiştir.

Oysa samimiyetin taklidi yoktur. Bir insanın görünürdeki özellikleri taklit edilebilir, fakat samimiyet tam olarak yaşanmadan kişinin gösterebileceği bir özellik değildir. Bu nedenle onların gerçek yüzlerini ancak müminler Kuran'ın kendilerine yol göstermesiyle hissedip görebilirler. Allah Kuran'da Peygamberimiz (sav) döneminde de din ahlakını yaşamakta kasten pasif davranan bu tip insanların olduğunu bildirir. Bu kişiler Müslümanları taklit ederek Hz. Muhammed'in (sav) yakın çevresine kadar girebilmişlerdir. Allah dilediği takdirde bu tarz insanları Peygamber Efendimize yüzlerinden tanıtacağını haber vermiştir:

**Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın... (Muhammed Suresi, 30)**

Bu insanlar samimiyetsiz ve yapmacık tavırlarla kendilerini Müslüman gibi tanıtmaya çalışırlarken aslında içlerinde fırtınalar kopar. Kalben inanmadıkları, tasdik etmedikleri bir hayatı yaşamak, sürekli taklit yapmak zorunda olmak onlar için bir tür

azaptır. Gösteriş için namaz kılmak, güzel söz söylemek, tevazulu görünmek, seviyormuş gibi yapmak, içinden gelmediği halde İslam'a faydalı çalışmalarda bulunmak dine ve Müslümanlara için için kin besleyen bu insanlar için hiç kolay değildir. Yine de çıkarlarına daha uygun olduğunu düşünerek; nefisleriyle çatışan bir ortam oluşana dek kendi kendilerine oluşturdukları bu sahte kimlikte yaşamaktan vazgeçmezler. Ancak nefislerini iyice zorlayan büyük bir zorlukla karşılaştıkları takdirde artık taklit yapacak güçleri kalmaz ve yavaş yavaş gerçek yüzleri ortaya çıkmaya başlar. Umdukları gibi çıkar elde edemediklerini gördüklerinde eskiden taklidi olarak yaptıklarını da yapmamaya ve kinlerini açığa vurmaya başlarlar.

Dini yaşamakta pasif davranan bu kişiler taklit yeteneklerini kimi zaman da üzerlerinden dikkati dağıtmak için kullanırlar. Özellikle yaptıkları samimiyetsiz tavırlar Müslümanlar tarafından anlaşıldığında, dikkatleri kendi üzerlerinden dağıtmak için duruma uygun gördükleri bir kişilik taklidinin arkasına sığınırlar. Yerine göre kendilerini saf, çocuksu, olayları kavrayamayan kişiler olarak tanıtır yerine göre de bunun tam tersi yırtıcı, kavgacı son derece ters ve saldırgan bir kimliğe bürünürler. Bunu yaparken akıllarınca Müslümanları aldattıklarını sanırlar. Oysa Allah'ı ve iman edenleri aldattığını düşünen kimse, yalnızca kendi kendini aldatmaktadır:

**Gerçek şu ki, münafıklar (sözde), Allah'ı aldatmaktadırlar. Oysa O, onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman, isteksizce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak çok az anarlar. (Nisa Suresi, 142)**

## Yüzlerinin Nursuz Olması

Kendilerini Müslüman gibi tanıtmalarına rağmen aslında dine ve Müslümanlara karşı kin dolu olan insanların yüzleri samimi Müslümanlarda olduğu gibi temiz ve nurlu değildir. Allah Kuran'da Müslümanlar için "...onlar, Allah'tan bir fazl (lütuf ve ihsan) ve hoşnutluk arayıp-isterler. Belirtileri, secde izinden yüzlerindedir..." (Fetih Suresi, 29) buyurmakta ve yüzlerinden Müslüman olduklarının anlaşıldığını belirtmektedir. Bir başka ayette ise, Müslümanların cennette de yüzlerinde aydınlık ve nurlu bir ifade olacağı şöyle bildirilmiştir: "Nimetin parıltılı sevincini sen onların yüzlerinden tanırsın." (Mutaffifin Suresi, 24)

Söz konusu insanların ise bunun tam aksine yüzlerindeki ifade son derece esrarengiz ve karanlıktır. Yüzlerinde samimi, güven telkin eden, aydınlık bir ifade oluşmaz. Bunun sebebi aslında bu insanların ruhlarında yaşadıkları karanlıktır. Kötülük tasarlamaları ve Müslümanlara yalan söylemeleri nedeniyle Allah bu insanların kalplerine sıkıntılı, huzursuz ve tedirginlik dolu bir karanlık çökertir. Kalplerindeki bu şiddetli baskı ise yüzlerine nursuzluk olarak yansır. Allah ayetinde bu insanların üzerlerindeki nursuzluğu şöyle bildirmiştir:

**Kötülükler kazanmış olanlar ise; her bir kötülüğün karşılığı, kendi misliyledir. Bunları bir zillet sarıp kaplar. Onları Allah'tan (kurtaracak) hiçbir koruyucu yok. Onların yüzleri, sanki bir karanlık gecenin parçalarına bürünmüş gibidir. İşte bunlar ateşin halkıdırlar; orada süresiz kalacaklardır. (Yunus Suresi, 27)**

Peygamberimiz (sav) de bu tarz insanların nursuzluklarına dikkat çekmiş ve yalanlarından dolayı kalplerinin karardığını ifade etmiştir:

**Kul yalan söylemeye ve yalan söyleme niyetini taşımaya devam edince bir an gelir ki, kalbinde önce siyah bir nokta belirir. Sonra bu nokta büyür ve kalbinin tamamı simsiyah olur. (Muvatta, Kelam 18- 2, 990)**

Gerçek bir Müslümanın yüzü ise, "Güzellik yapanlara daha güzeli ve fazlası vardır. Onların yüzlerini ne bir karartı sarar, ne bir zillet, işte onlar cennetin halkıdırlar; orada süresiz kalacaklardır." (Yunus Suresi, 26) ayetinde bildirildiği gibi her zaman aydınlıktır, çevrelerindekilere de ferahlık verir. Ayette işaret edildiği gibi hayır ve güzellik yapanlara buna uygun güzel bir karşılık vardır. Söz konusu insanlara da yine kendi ahlaksızlıklarına uygun bir karşılık. Allah bir ayetinde dünyada yaptıklarından dolayı yüzleri kararan bu insanların ahirette de benzer bir durumda olduklarını bildirir:

**Bazı yüzlerin ağaracağı, bazı yüzlerin de kararacağı gün. Yüzleri kapkara-kesilecek olanlara: "İmanınızdan sonra inkar ettiniz, öyle mi? Öyleyse inkar etmenize karşılık olarak azabı tadın" (denilir). (Al-i İmran Suresi, 106)**

Bu kişilerin bakışlarındaki bozukluğun ortaya çıktığı anlardan biri de, kendilerinde İslam'a hizmet etmelerinin istendiği veya kendilerince rahatlarının bozulacağını düşündükleri anlardır. Hz. Muhammed (sav) döneminde yaşayan benzer ahlaktaki insanlardan, Peygamber Efendimiz (sav)'le birlikte savaşa çıkmaları istendiğinde bakışlarında oluşan ifade bu durumun örneklerinden biridir. Ayette şöyle bildirilmiştir:

**İman edenler, derler ki: "(Savaş izni için) Bir sûre indirilmeli değil miydi?" Fakat, içinde savaş (kıtal) zikri geçen muhkem bir sure indirildiği zaman, kalplerinde hastalık olanların, <u>üzerine ölüm baygınlığı çökmüş olanların bakışı gibi</u> sana baktıklarını gördün... (Muhammed Suresi, 20)**

## "Mallar ve Oğullar Hırsı" ile
## Din Ahlakından Taviz Vermeleri

Allah dünyada kullarını birçok konu ile imtihan etmektedir. Allah'ın dünyada yarattığı bu imtihan konularından biri de mal ve çocuk sahibi olma tutkusudur. Allah malların ve oğulların dünyaya ait geçici süsler olduğunu ayette şöyle bildirmektedir:

**Mal ve çocuklar, dünya hayatının çekici-süsüdür; sürekli olan 'salih davranışlar' ise, Rabbinin katında sevap bakımından daha hayırlıdır, umut etmek bakımından da daha hayırlıdır. (Kehf Suresi, 46)**

Bir hadisinde de Peygamberimiz (sav) bu gerçeğe şöyle işaret etmiştir:
Her ümmet için bir fitne vardır, benim ümmetimin fitnesi de maldır.

Rabbimiz, malların ve çocukların insanlar için bir fitne konusu olduğunu bildirmiştir. (Enfal Suresi, 28) Bu nedenle, müminler Allah'ın dünya hayatında kendilerine verdiği nimetlerin birer deneme olduğunu bilir ve buna göre davranırlar. Allah kendilerine nimet verdiğinde buna sevinir, şükreder ve bu nimeti Allah yolunda en iyi şekilde değerlendirmeye çalışırlar. Eğer Allah mal verdiyse bu malı İslam'ın hayrı için en iyi şekilde kullanmanın yollarını bulurlar. Allah'ın kendilerine çocuk vermesi durumunda da, çocuklarını samimi bir mümin olarak yetiştirme konusunda ellerinden gelenin en fazlasını yaparlar. Tüm bunları yaparken her zaman Allah'ın rızasını öncelikli tutar ve hep İslam'ın hayrına olacak şekilde hareket ederler. Ayrıca eğer Allah kendilerine verdiği bu nimetleri bir sebeple onlardan alacak olsa, yine çok teslimiyetli ve tevazulu davranır, Allah'ın yarattığı herşeyde bir hayır olduğunu bilirler.

Kuran ahlakını yaşamak konusunda çekimser davranan kimseler ise, Allah'ın kendilerine nasip ettiği mallar ve çocuklar konusunda çok farklı bir tavır içerisine girerler. Mala karşı duydukları tutku ve düşkünlük, olaylara bakış açılarına tamamen yansır. Allah'ın kendilerine nasip ettiği malı dünya hayatının geçici bir süsü olarak değerlendirmedikleri için, sahip olduklarını sandıkları herşeyi hırsla korumaya çalışırlar. Bu korumacılık cimriliğe varan boyutlara ulaşır. Bu sırada sahip olduklarını kendilerine verenin Allah olduğunu akıllarına getirmez, türlü düzenler kurarak ellerinden geldiğince bunları kendilerine saklamaya çalışırlar. Allah onların bu cimriliklerini Kuran'da şöyle bildirmektedir:

**İşte sizler böylesiniz; Allah yolunda infak etmeye çağrılıyorsunuz; buna rağmen bazılarınız cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse, artık o, ancak kendi nefsine cimrilik eder. Allah ise, Ğaniy (hiçbir şeye ihtiyacı olmayan)dır; fakir olan sizlersiniz... (Muhammed Suresi, 38)**

Kendilerine ait eşyaları özenle korur, ancak bir başka müminin malına hiç de kendilerininki gibi titizlenmezler. Kendi eşyalarına olan koruma duygusu onlarda bir nevi refleks gibi işler. Diğer kişilerin mallarına karşı ise titizlikten uzak, hatta müsrif denebilecek bir yaklaşım içinde olurlar. Bunları son derece hor kullanır, sağlam ve temiz kalması için itina etmezler.

Aynı tutumları kendileri ile ilgili diğer konularda da gösterirler. Kendi yemelerine, içmelerine, sağlıklarına çok itina eder ama müminlerin bu ihtiyaçları için hiçbir girişimde bulunmazlar. Bir insanın kendi sağlığını koruması, yemesine, içmesine dikkat etmesi, hastalanmamak için çaba harcaması son derece makul bir davranıştır. Ancak müminler Allah'tan korktukları ve vicdanlı oldukları için mümin kardeşlerini de kendileri kadar hatta kendilerinden çok daha büyük bir titizlikle koruyup kollar ve gözetirler. Allah müminlerin bu tavrını Kuran'da şöyle bildirmektedir:

**...Kendilerinde bir açıklık (ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler... (Haşr Suresi, 9)**

Ancak bu kişiler her zaman kendilerini öncelikli olarak koruyup kollar, hatta kendileri için müminlerin sağlığını tehlikeye atmaktan bile çekinmezler.

Bu kişilerin çocuklarına duydukları ilgi ve alaka ise Allah'a şirk koşma boyutlarına kadar varabilmektedir. Allah bir Müslümana bir çocuk nasip ettiyse, onun yapması gereken çocuğuna hayırlı ve temiz bir hayat sunmak, onun Allah'a iman eden samimi bir mümin olması için çaba harcamaktır. Ancak bu kişiler hem çocuklarının salih bir Müslüman olması için gereken özeni göstermez, hem de onları kendilerinin mücadeleden geri kalmalarına bir bahane olarak göstermek isterler. Allah Kuran'da, Peygamberimiz (sav) döneminde de münafıkların benzer şekilde kendi sosyal durumlarını öne sürdüklerini bildirmiştir:

**Bedevilerden geride bırakılanlar, sana diyecekler ki: "Bizi mallarımız ve ailelerimiz meşgul etti. Bundan dolayı bizim için mağfiret dile." Onlar, kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar... (Fetih Suresi, 11)**

**...Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye peygamberden izin istiyordu; oysa onlar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı. (Ahzab Suresi, 13)**

## Kıskanç ve Kibirli Olmaları

Allah her insana doğuştan birtakım özellikler ve yetenekler vermiştir. Bu özellikler var olan diğer herşey gibi, bir kader üzerine yaratılmıştır. Herkesin güzelliği, zekası, yetenekleri ve diğer tüm özellikleri Allah'ın dilediği kadardır. Bu açık gerçeğe rağmen bazı insanlar özelliklerini sahiplenirler. Büyük bir cehaletle, "... Andolsun, onlar kendi nefislerinde büyüklüğe kapıldılar..." (Furkan Suresi, 21) ayetinde haber verildiği gibi, bu özellikleri nedeniyle şımarır, kibirlenirler. Örneğin, kimi zaman unuttuğu için kurduğu cümlenin bile sonunu getiremeyen ve Allah dilemese asla da hatırlayamayacak olmalarına rağmen, sahip oldukları bilgi birikimini kendilerinden sanırlar. Ya da bunun aksine diğer insanlara nazaran daha kusurlu görünen bir yönlerini kompleks haline getirirler. Bu şekilde Allah'ın herşeyin yaratıcısı ve hakimi olduğunu unutarak, kendilerini müstakil birer varlıkmış gibi (Allah'ı tenzih ederiz) değerlendirirler. Onların bu çarpık mantıklarının temelinde ise enaniyet yatmaktadır. Oysa Allah tüm varlıklar gibi kendilerini de yoktan var etmiştir, onlar da tüm varlıklar gibi büyük bir acizlik içindedirler. Onların da tüm alemlerin de sahibi Allah'tır. Kendisi farkında olsun ya da olmasın Allah'a boyun eğmiştir ve O'nun dilemesi dışında tek bir adım atması, tek bir kelime dahi sarf etmesi mümkün değildir. Aklından geçen her düşünceyi, gizlediği veya açığa vurduğu her konuyu, duyduğu her acıyı, yaşadığı her sıkıntıyı, kalbine gelen her vesveseyi, ettiği her duayı, hissettiği her sevinci, mutluluğu, huzuru yaratan Allah'tır ve bunları tüm detayları ile bilir. Hud Suresi'nin 56. ayetinde bildirildiği gibi Allah'ın, '... alnından yakalayıp-denetlemediği hiçbir canlı yoktur...'

Söz konusu kişilerin bu gerçekleri bildikleri halde görmezlikten gelmelerinin sebebini Allah ayetinde şöyle bildirir:

**Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla bunları inkar ettiler. Artık sen, bozguncuların nasıl bir sona uğratıldıklarına bir bak. (Neml Suresi, 14)**

Müslümanlar bu kişileri sürekli olarak gerçeklere davet etmelerine rağmen, onlar Allah'ın "Ona ayetlerimiz okunduğunda, sanki işitmiyormuş ve kulaklarında bir ağırlık varmış gibi, büyüklük taslayarak (müstekbirce) sırtını çevirir..." (Lokman Suresi, 7) ayetinde haber verildiği gibi haktan yüzçevirirler. Kendi kendilerini gözlerinde öylesine

büyütürler ki Allah'ın, "... Bizden biri olan bir beşere mi uyacağız? Bu durumda gerçekten biz bir sapıklık (delalet) ve çılgınlık içinde kalmış oluruz." (Kamer Suresi, 24) ayetinde bildirdiği hem bir kibirlenme hem de samimi iman edenlere karşı kıskançlık içindedirler.

Müslümanları pasifize etmeyi amaçlayan kişiler kibirli ve kıskanç tavırları ile dikkat çeken insanlardır. Bu insanlar, kitabın başından beri belirttiğimiz gibi, Müslümanlara karşı kalplerinde öfke gizleyen ve onlara gelecek her türlü hayra engel olmayı hedefleyen kimselerdir. Müslümanların sahip oldukları güzellik ve nimetlerde bir artış olması bu insanlara ciddi bir sıkıntı verir. Müslümanlara karşı duydukları kıskançlık öyle bir aşamaya varır ki, müminlerin yaşadıkları yerlerin güzelleşmesi, sahip oldukları imkanların artması onlarda büyük rahatsızlık oluşturur. Hatta bu nimet artışı onları o kadar rahatsız eder ki bu sebeple aralarında fiziksel sıkıntılar çekenler dahi olur.

Allah, bu kişilerin müminlerin iyiliğine olan gelişmelerden duydukları rahatsızlığı, "Sana iyilik dokunursa, bu onları fenalaştırır, bir musibet isabet edince ise: "Biz önceden tedbirimizi almıştık" derler ve sevinç içinde dönüp giderler." (Tevbe Suresi, 50) ayetiyle müminlere haber vermiştir. Küçük büyük, maddi manevi tüm güzelliklerin ve nimetlerin artması Müslümanlara şükür ve sevinç vesilesi olurken, bu insanların kıskançlıklarının daha da artmasına neden olur.

Allah'ın "... Rabbinizden üzerinize bir hayrın indirilmesini arzu etmezler. Allah ise, dilediğine rahmetini tahsis eder..." (Bakara Suresi, 105) ayetinde bildirdiği gibi Müslümanların hayrını ve iyiliğini istemezler. Hatta istememekten de öte, "Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve sakınırsanız, onların 'hileli düzenleri' size hiçbir zarar veremez..." (Al-i İmran Suresi, 120) ayetinde bildirildiği gibi, Müslümanların arasında yaşamalarına rağmen onlara kötülük isabet edecek olması ihtimalinden sevinç duyarlar. Bu ruh halleri onların gerçek niyetlerini gösteren açık bir delildir.

# SONUÇ

Müslümanların şevkini kırmayı hedefleyen, özellikle ağır davranarak dinin lehindeki çalışmalara güç kaybettirmek isteyen kişilerin bu amaçlarına hiçbir zaman ulaşamayacaklarını iyi bilmeleri gerekir. Evren ve içindeki tüm varlıklar, Allah'ın belirlediği kadere göre yaşarlar. Denizin dibindeki tek bir kum tanesinden, bir meteorun uzaydaki yeri ve hareket hızına kadar irili ufaklı herşeyin geçmişi, şimdiki hali ve geleceği önceden tespit edilmiş bir kader iledir. Dolayısıyla söz konusu insanların da yaptıkları planlar ve bu planları uygulamak için izledikleri sinsi yöntemler Rabbimiz'in bilgisi dahilindedir ve Rabbimiz, "inkar edenlere müminler aleyhinde asla yol vermeyeceğini" vaat etmiştir. Bu insanların, Müslümanları zor duruma düşürmeleri de, Allah'ın izniyle, söz konusu olamaz. Rabbimiz'in vaadinin bir gereği olarak, Kuran ahlakı yaygınlaşacak ve yeryüzüne bu ahlakın gereği olan barış, huzur ve güvenlik hakim olacaktır. Müslümanları sinsice kurdukları planlar ile pasifize etmeye çalışan bu kişiler de bekledikleri sonuca ulaşamayacaklardır.

Peygamberimiz (sav)'in, "Kim mü'mine zarar verirse Allah da onu zarara uğratır. Kim de mü'mine meşakkat verirse, Allah da ona meşakkat verir." (Tirmizi, Birr 27-1941) hadisinde buyurdukları gibi, Allah kötü niyetlerine karşılık olarak bu insanların kendilerini zarara uğratacaktır.

Unutulmamalıdır ki bu kişilerin Müslümanlarla birlikte fikri mücadelenin içinde yer almamalarının çok fazla hayır ve hikmeti vardır. Bu kişilerin pasifize olmaları aslında onların düşündüğü gibi din ahlakının yayılmasını yavaşlatıcı ve Müslümanların çalışmalarını engelleyici değil, aksine onlara hız kazandırıcı, önlerini açıcı bir etkiye sahiptir.

Allah bir ayetinde; "Sizinle birlikte çıksalardı, size 'kötülük ve zarardan' başka bir şey ilave etmez ve aranıza mutlaka fitne sokmak üzere içinizde çaba yürütürlerdi. …" (Tevbe Suresi, 47) diye bildirerek bu gerçeği haber vermiştir. Böylece Allah, Müslümanları onların neden olacağı kötülük, zarar ve fitneden korumaktadır. Bir başka ayette ise Allah'ın samimi Müslümanları her türlü tuzaktan koruduğu şöyle bildirilmiştir:

**Şüphesiz Allah, (müşriklerin saldırı ve sinsi tuzaklarını) iman edenlerden uzaklaştırmaktadır. Gerçekten Allah, hain ve nankör olan kimseyi sevmez. (Hac Suresi, 38)**

Bununla birlikte Müslümanlar, kendilerini pasifize etmeyi amaçlayan, şevklerini ve azimlerini kırmak isteyen insanların telkinlerine karşı çok dikkatli olmalıdırlar. Unutmamak gerekir ki, bu tarz insanlar çoğu zaman açıkça faaliyet göstermemekte, "iyilik yaptıkları" iddiasıyla ortaya çıkarak gizli ve sinsi telkinlerde bulunmaktadırlar.

Kendilerine Kuran-ı Kerim'i ve Peygamberimiz (sav)'in sünnetini rehber edinen salih Müslümanlar ise, Allah'ın izniyle, bu telkinlerin etkisi altında kalmayacak, büyük bir şevk ve heyecanla Allah yolunda çalışmalarına devam edeceklerdir. Allah, samimi müminleri kendilerinden öncekiler gibi başarıya ulaştıracağını vaat etmiştir ve bu vaat, müminlerin şevklerini, azimlerini ve kararlılıklarını güçlendiren çok önemli bir müjdedir:

**Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)**

# DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

## Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

## Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

## "Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

## 20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

## Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik

ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, $10^{950}$'de 1'dir. Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, Scientific American dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

## Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

## Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

## Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak

mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

## Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış

sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

## Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

## İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

## Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia eder. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve

sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

## Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın.

Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

## Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

## Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir.

Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

## Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi

sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

**Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)**

**...Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)**

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

**Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)**

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir

olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

**(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)**

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

**Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)**

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

*Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum.* Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

**... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka**

**bizim hiçbir bilgimiz yok.**
**Gerçekten Sen, herşeyi bilen,**
**hüküm ve hikmet sahibi olansın.**
**(Bakara Suresi, 32)**

**"Pasif insan" dediğimizde yapı olarak şevksiz, çevresindeki olaylara karşı ilgisiz, insanların sıkıntıları ve sorunlarıyla ilgilenmeyen, etrafındaki aksaklıklara çözüm arayışı içinde olmayan, içine kapalı, kendi küçük dünyasında yaşayan bir insan modeli akla gelmektedir. Bu kitapta, söz konusu durağan yapıyı kasten sergileyerek bu çirkin modeli sinsice Müslümanlar arasında yaşatmaya çalışan insan karakteri anlatılmaktadır. Müslümanları pasifize etmeyi amaçlayan bu insanlar, müminlerle birlikte yaşayan, iman ettiğini söyleyen ancak münafıkane tavırlar gösteren veya kalplerinde hastalık olan insanlar olabilir. Veya henüz imanı tam olarak kavrayamamış, Allah'ı gereği gibi takdir edemeyen zayıf imanlı kimseler olabilir. Bu insanlar, müminlerin arasında olmalarına rağmen din ahlakını anlamakta ve yaşamakta çekimser, gevşek davranır, diğer müminlerin de kendileri gibi olmalarını isterler. Bunların yanısıra, cahiliye ahlakını yaşayan veya inkar edenler arasında da Müslümanların güçlerini zayıflatmak, heyecanlarını yok etmek isteyen kimseler olabilir ve bu insanlar da müminleri engelleyebilmek için vargüçleriyle çalışırlar.**

**Kendilerine Kuran-ı Kerim'i ve Peygamberimiz (sav)'in sünnetini rehber edinen salih Müslümanlar, Allah'ın izniyle, bu telkinlerin etkisi altında kalmayacak, büyük bir şevk ve heyecanla Allah yolunda fikri çalışmalarına devam edeceklerdir. Allah, samimi müminleri kendilerinden öncekiler gibi başarıya ulaştıracağını vaat etmiştir ve bu vaat, müminlerin şevklerini, azimlerini ve kararlılıklarını güçlendiren çok önemli bir müjdedir.**